

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

Published and distributed under permit (No. 672) authorized by the Act of October 6, 1917, on filed at the Post Office of Worcester, Mass. By order of the President. A. S. Bureson, Postmaster General.

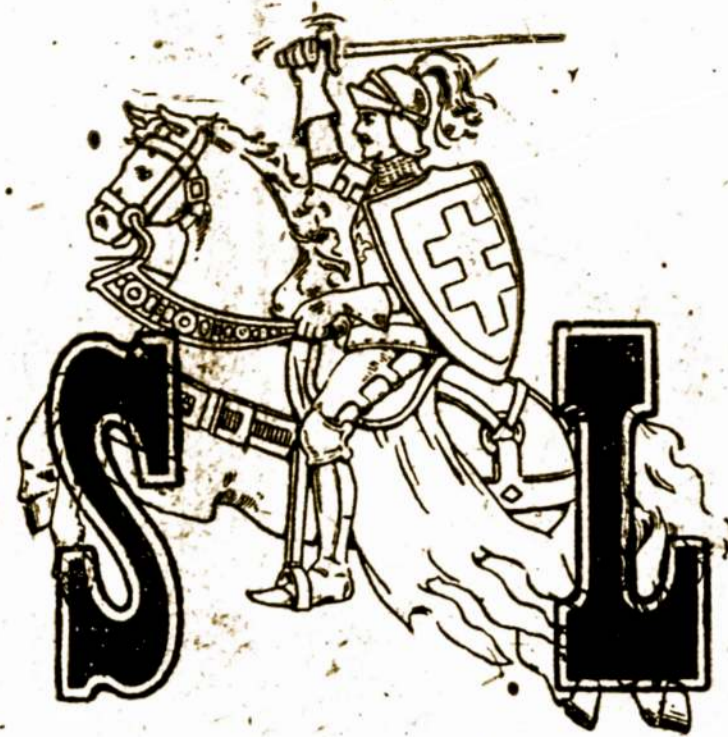
No.18 Vol. IX.

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS., 5 d. Balandžio (April), 1921 m.

KAINA 5 CENTAI.

9 Metai

TALKININKAI SUSITARĖ KONTRIBUCIJŲ KLAUSIME. JUREIVIAI PRIEŠ ALGŲ SUMAŽINIMĄ. LENKAI IEŠKOS AUKSO NETOLI VILNIAUS EŽERE.

Talkininkai vartosią prievartą. Trockis įsakė daryti didelius armijos manevrus. Pašto darbininkai turės revolverius. Banditai nušovė kasininką ir apvogė banką. Italų socialistai užėmė Turino dirbtuves. Vrangeličiai vyksta į Serbiją. Lenkai stosią į ginklų kovą. Čeko-Slov. ir Rumunija susitarė

TALKININKAI SUSITARĖ.

Duos vokiečiams 10 dienų.

Londonas. — Anglų ir francužų valdžioms pavyko susitarti klausime, kaip elgtis su Vokietija, kad priversti ją mokėti kontribucijas ir gauti nuo jos greitai laiku garantijų, kad ji mokės. Su lig sutarties, 2 d. gegužės talkininkai išleis atitinkamą pareiškimą, bet ne Vokietijai.

Jie paskelbė, jog kontribucijų komisija praneš Vokietijai, kokią sumą ji turi sumokėti ir kaip ją reikia sumokėti, kartu su sumanyta finansine kontrole. Paskiau talkininkai paskelbė, jog laike 10 dienų, — aukščiausioji taryba gali tą laiką pakeisti, — jie pradės vykdyti uždėtus ant vokiečių pabaudas, jei jų išlygos nebus priimtos ir pildomos.

JUREIVIAI PRIEŠ ALGŲ SUMAŽINIMĄ.

Washingtonas. — Pasekmė algų ginčų, kurie iškilo tarp tarptautinės jureivių sąjungos ir laivijos tarybos turės žymiai atšilępti ant prekybos ir pramonės pervertarkymo klausimo, su kuriuo susidūrė šios šalies administracija.

Gauti iš šios šalies uostų raportai parodo, kad jureivių sąjungos paskelbė streiką. Jureivių streikas iškilė delei paskelbtos algų sumažinimo ant 15 nuoš. Jureivių sąjungos vadai spėja, kad laike 24 valandų nė vienas laivas, plaukiantis su Amerikos vėliava, nebeįplauks iš šios šalies priplaukos.

Tie elementai, kurie įpianioti į jureivių streiką, gero kai nušviečia visą darbo klausimą, kuris dabar stovi prieš administraciją. Pasibaigus karui, sustojo ir laivų plaukiojimas vandenytais. Laivijos tarybos operuojami laivai, sako, nebeįplauks jokie pelno. Tada sumanyta sumažinti jureivių algas, bet jureiviai tą sumanytą atmetė ir paskelbė streiką.

LENKAI IEŠKOS AUKSO NETOLI VILNIAUS ESANCIAM EŽERE.

Varšava. — Turtų ieškotojai neužilgo imsis už darbo, kad surasti aukšą ir si-

dabrą, kurį, kaip sakoma, francužų kareiviai esą paslėpę nuo priešų arti Vilniaus esančiame ežere laike Napoleono pasitraukimo iš Rusijos 1812 m. Tą darbą apsiėmę atlikti francužų ir lenkų inžinieriai, po abiejų valstybių valdžių priežiūra.

Valdininkai surado ežero planą, nurodantį vietą, kur francužų kareiviai imetė tą turtą į vandenį. Apskaitoma, jog ten esą aukso ir sidabro vertės nuo 45,000,000 iki 60,000,000 aukso rublių (nuo \$22,500,000 iki \$30,000,000).

Daug armotų ir vėliavų, net ir karietų ir kitokių daiktų, priklaususių pačiam imperatoriui, sakoma, buvo suleisti tuo metu į ežerą, kad nepatektų į rankas besivejančiam rusų.

Pradiniai planai to turto atgavimui tapo suardyti prasidėjus karui 1914 m.

TALKININKAI VARTOSIĄ PRIEVARTĄ.

Londonas. — Laikraštis "Daily Mail" vienam savo e-ditorialie rašo, jog talkininkai susitarė klausime, kad per prievartą priversti Vokietiją užmokėti kontribuciją.

Anglų darbiečių organas "Herald" gi sako, kad Francija nepageidauja, kad karo nuostolių atlyginimo klausimas būtų išrištas tikiu būdu ir traukia Europą prie ekonominio bankruto. Jis pasmerkia p. Lloyd George "silpnumą" ir nesisitengimą atsipirti prieš francužų militarizmą.

TROCKIS ĮSAKĖ DARYTI DIDELIUS ARMIJOS MANEVRUS.

Ryga. — Leonas Trockis, rusų sovietų karo ministeris, įsakė bolševikų armijai netolimoje ateity daryti didelius manevrus, kurie įvyks Vitebsko ir Pskovo plotuose, išbandymui perorganizuotos armijos ir naujų jos oficerių.

PAŠTO DARBININKAI TURĖS REVOLVERIUS.

New Yorkas. — 28 d. balandžio Brooklyno paštas paskelbė, jog visiems pašto darbininkams, kurie išnešioja pinigų arba dirba pinigų priėmimo arba išdavimo skyriuose, bus įteikti revolveriai. Pašto viršininkas Burton sako, jog jis gavo iš Washingtono įsakymą apru-

pinti pašto darbininkus ginklais ir jog tie darbininkai lavinosi šaudyme įvairiose ginklinėse.

BANDITAI NUŠOVĖ KASININKĄ IR APVOGĖ BANKĄ.

Geneva, Šveicarija. — Trys apsiginklavę banditai įsiveržė į Basle banką, mirtinai sužeidė jos kasininką ir pasiėmė 30,000 frankų šveicarių popieriniais pinigais ir kitokiais vertybės popieriais.

Anot šveicarių policijos rekordų, beveik per šimtmetį Šveicarijot nebuvo tokio atsitikimo, kad kas nors būtų apiplėštas dienos metu. Šitas atsitikimas sukėlė šveicariuose didelį pasipiktinimą, ypač todėl, jog tikima, kad tie plėšikai yra svetimžemiai.

ITALŲ SOCIALISTAI UŽĖMĖ TURINO DIRBTUVES.

Roma. — Keršydami Turino fascistams už sudegintuos darbininkų buveinės, vietos socialistai užėmė keletą dirbtuvių. Turine tapo paskelbtas visuotinas streikas, kuris palietė ir gatvekarių kunijas.

Kuomet tapo padegta darbininkų buveinė, joje buvo keliolika socialistų ir "raudonųjų sargų," kurie iškišė pro langus galvas šaukėsi pagalbos. Bet fascistai negelbėjo. Tik pribuvę gaisrininkai pasistatė užpakaly namo kopečias ir išgelbėjo juos. Daugelis iš jų yra ligonbuty ir gana sunkioj padėty.

VRANGELIČIAI VYKSTA Į SERBIJĄ.

Konstantinopolis. — Čia gauta žinių, kurios sako, jog Serbija suteiks darbo ant gelžkelių ir giriose 10,000 rusų, tarnavusių Vrangelio armijoje.

SUBMARINŲ LAIVYNAS PLAUKS Į PACIFIKĄ.

Portsmouth, N. H. — Laivyno departamentas įsakė nesenai pastatytiems ir čia stovintiems aštuoniems submarinams plaukti į Pacifiką pakraštį. Šie laiveliai bus padalinti į dvi dalis, kurių viena išplauks 7 d. gegužės, o kita — 14 d. gegužės.

New London, Conn. prielaukioj tiedu laivyneliai vėl susijungs į vieną ir konvo-

juojami karų laivo Beaver išplauks į Pacifiką.

LENKAI STOŠIĄ Į GINKLŲ KOVĄ.

Varšavos radio pranešimu iš Vilniaus, Vilniaus dvarininkų sąjunga pasiuntė Pilsudskiu, Vitosui, Sapiehai, Hymnui telegramas, kategoringai pareikšdama, jei Vilniaus kraštas bus atiduotas "Kauno" valdžiai, visi stosią į ginklų kovą. Panašią telegramą pasiuntusi ir Vilniaus ukių draugija.

PREKYBOS DERYBOS SU SKANDINAVIJA.

Ryga. — Sovietų valdžia įgaliojo Čiceriną, užsienių reikalų komisarą, greitai laiku užbaigti prekybos derybas su Švedija ir Norvegija. Čicerinas taip jau veda derybas su Čeko-Slovakija, kuri šiomis dienomis pasiųs į Maskvą savo delegaciją.

IŠ KLAIPĖDOS KRAŠTO.

Klaipėdos krašte lietuvių ir vokiečių politinės partijos sparčiai veikia. Paskutiniu laiku galima pastebėti, kad Lietuvos Tautos Tarybos politika lietuvių, ypač darbininkų tarpe, randa vis daugiau pritarimo išaiškinus, kad Klaipėdos kraštui pasilikus savarankiam jis neturėtų ekonominius suirvų, del ko turėtų nukentėti ypač darbininkai ir valstiečiai, kurių dauguma lietuvių.

SOVIETŲ RĖŽIMAS ISTATYMU PRIEŠAS.

Washingtonas. — Bile koks žingsnis, kuris paremia sovietų rėžimą, "ar tai delei sentimentu ar tai delei prekybos yra trukdymas panaujinimo įstatymų ir tvarkos tarptautinio teisingumo," pareiškė Elihu Root, galva Amerikos Misijos Rusijoj 1917 m., savo prakalboje, pasakytoje amerikiečių draugijos tarptautinių teisių nariams.

Greitai besiplėtojans internacionalizmas yra vienu iš didžiausių trukdytojų tarptautinių teisių, jis pasakė.

PASIRODĖ BALACHOVIČO GAUJOS.

Varšava. — Artimuose lenkų - rusų sienos rajonuose ir vėl pasirodė Balachovičo gaujos, kurios terori-

zuoja ramius gyventojus. Daugelį iš jų vienok areštavo lenkai valdininkai.

MOTINA PASIIMS SU SAVIM Į KALŠJIMĄ IR SAVO KUDIČI.

Bostonas. — Dedham aukštensiojo teismo teisėjas Walter P. Hall 29 d. balandžio nuteisė aštuoniems metams į Sherborn'o moterų patalpos namus p. Carmella Fiuci, kurią rado kaltą žmogžudystėje, — savo vyro nužudyme pereitų metų liepos mėnesį. Jai suteikta teisė pasiimti su savim į pataisos namus ir savo dviejų mėnesių kudičį.

Fiuci yra motina kitų trijų vaikų: Frank, 13 m., John, 11 m., ir Charles, 8 metų amžiaus, kurie sužinoję, jog jų motina bus nuo jų atimta, įsekabino į jos drabužius ir nenorėjo paleisti.

Tik 14 mėnesių, kaip p. Fiuci atvyko į šią šalį, todėl jos byla buvo nagrinėjama su vertėjo pagalba. Ji teisinosi, jog jos vyras paliko ją Italijoje, o pats atvyko į Ameriką. Kuomet ji atvyko į šią šalį, jos vyras užtai labai užpyko ir pagaliaus puolė ant jos su skustuviu rankoje. Norint savo gyvastį išgelbėti, ji buvus priversta šauti.

RAUDONIEJI PASVEIKINO AIRIŲ AMBASADORIŲ.

Ryga. — Gautais iš Petrogrado pranešimais, balandžio mėnesio pradžioje į Murnanską atvyko taip vadinamas airių ambasadorius, kuris nemoka rusų kalbos. Ant traukinio prie jo prisikabino raudonarmiečiai, gero kai apmušė jį ir atėmė iš jo pinigus ir brangius daiktus.

Paskui jis tapo iškistas į kalėjimą, kur ypatingosios komisijos nariai sužinojo, kas jis per vienas. Tuomet jis tapo paliepuotas ir specialiniu traukiniu, keliems daktarams lydint, pasiųstas į Maskvą. Atvykus "ambasadoriui" į Maskvą, užsienių reikalų ofisas atspirašė jo už tokį "apgailėtiną incidentą."

ISAKĖ AREŠTUOTI KINŲ VADĄ.

Shanghai, Kinija. — Įvykusioj tarp kinų premjero Yun-p'eng, Tochuns, Chang Tso-ling ir Tsao Kun kon-

ferencijoj, laikytoj mieste Tiestsin, nutarta pasiųsti baudžiamąją ekspediciją, susidedančią iš trijų šiaurės kareivių divizijų, apmāšinti neramuosius mongolus. Be to nutarta išduoti įsakymą areštuoti Dr. Sun Yat-Sen.

Pastarasis nesenaį tapo išrinktas Kantono valdžios prezidentu.

GREKŲ VADAI IŠKELIAVO FRONTAN.

Atenai. — Keturių grekų armijos klasės, būtent 1913, 1912, 1904 ir 1903 metų, tapo pašautos tarnybon. Premjeras Demetrius Gounaris, karo ministeris Theotokis, generalas Dousmanis, generalio štabo šefas, ir generalas Stratigos išvažiavo iš Smyrnos frontan. Britų vice-admirolas Kerr taip jau apleido Smyrną.

ČEKO-SLOVAKIJA IR RUMUNIJA PADARĖ SUTARTĮ.

Praga, Čeko-Slovakija. — Gautos čia žinios praneša, jog Rumunija padarė su Čeko-Slovakija galutiną politinę ir militarinę sutartį. Abi šios šalys sutinka bendrai ginti savo teritorijų nedaromybę ir veikti kartu prieš Hapsburgų atsisedimą Vengrijos sostan.

RAŠYTOJAI PAGERBĖ ALFONSA.

Madridas. — Karalius Alfonso priėmė garbės prezidento vietą, kurią jam pasiūlė ispanų rašytojų draugija.

IŠ PIRMOSIOS GEGUŽĖS.

New Yorke 1 dieną gegužės įvyko keli dideli patriotiniai susirinkimai, kurių kalbėtojai aiškino apie amerikizaciją ir kvietė savo klausytojus malsinti tuos elementus, kurie nesutinka su šios šalies valdžios forma.

Prospect parke Brooklyne taip jau įvyko didelis susirinkimas, į kurį atsilankė virš 15,000 asmenų, pareiškusių savo lojališkumą šios šalies valdžiai.

Londonas. — Anglų darbininkų surengtos demonstracijos, kaip praneša atėjusios iš įvairių vietų žinios, praėjo labai ramiai. Jokiu susikirtimū nebuvo. Londono Hyde parke buvo didelė

demonstracija, kurioje dalyvavo apie 100,000 asmenų. Tačiau negalima pasakyti, kiek buvo demonstruotojų ir kiek žiurėtojų. Priimtoje rezoliucijoje entuziastiškai girama Rusijos sovietų valdžia ir prīžadama priversti "pasaulio kapitalistų valdžią padaryti su Rusija taiką ir pradėti prekybą."

Madridas. — Ispanų darbininkų surengtos Madride demonstracijos buvo vedamos nepaprastai pavyzdin- goj tvarkoj. Dalyvavo socialistai, sindikalistai ir kiti.

Mayence. — Dvidešimt tukstančių vokiečių socialistų darbininkų dalyvavo pirmosios gegužės parodoj. Jokiu susikirtimū nebuvo, išskyrus tai, kad vienas francužų morokietis kareivis susiginčio su vienu manifestantu ir su kulokais vienas kitam žandus apsidaužė.

TALKININKAI SUSITARĖ DEL ISLYGŲ.

Londonas. — Talkininkai savo konferencijoj priėjo prie išvados, jog Vokietija turi užmokėti talkininkams kontribucijų 6,600,000,000 svarų sterlingų (\$32,142,000,000).

Koki suma iš 6,600,000,000 sv. sterlingų turės būti išmokėta tuojaus ir per kiek metų, dar tikrai nežinoma.

ANGLIJOS ANGLIAKAI NESUSITAIKĖ.

Londonas. — Anglijos angliakasių delegatai, išrinktieji į pasitarimus su darbdaviais buvusioje konferencijoje, nesutikė ir apleido Londoną.

PRANEŠA APIE AUKŠTOSIOS SILEZIJOS DALINIMĄ.

Berlynas. — Čia gauta žinių, jog tarpaliantinė komisija Aukštajai Silezijai i-teikė Aukščiausią Tarybą sumanytą, kad Pless distriktas tur būti atiduotas Lenkijai, o likusioji dalis pasilieka Vokietijai. Kaip pasekmė lenkų agitacijos, Aukštiosios Silezijos paskyklų lenkai mainieriai panėdely pertraukė darbą ir dalyvavo protesto demonstracijoj prieš kalbamąjį komisijos nusprendimą. Laukiama rimtų įvykių.

GABRIELĖ PETKEVIČAITĖ - BITE.

Kovo 18 d. sukako 60 metų nuo gimimo vieno seniausių šiandien tebegyvenančių mūsų visuomenės darbininkų—Gabrielės Petkevičaitės Bites.

Ji nekilusi iš po šiaudinio namų sodiečio stogo. Jos tėvas kadaise buvo žinomas Rozalino-Joniškio apylinkių gydytojas, ir gyveno daugiausia savo dvarely Puziniškyje, kur ir gerbiamoji Gabrielė ligi šiai dienai tebegyvena, jei nėra pasitraukus kur nors visuomenės pareigoms eiti.

Daktaras Petkevičius buvo kilmios dvasios žmogus, rupinimosi arto ir Lietuvos meilės. Tą savo dvasią jis įkvėpė ir savo dukteriai.

Gabrielė Petkevičaitė savo mokykloje, o paskui ir gyvenime aukštą išsilavinimą, tobuliai išmoko keletą kalbų—prancūzų, vokiečių, rusų, lenkų, iš dalies ir anglų, bet iš visų kalbų iš pat mažens ji labiausiai pamylėjo mūsų šalies kalbą—lietuvių kalbą.

Tačiau pamylėjo ji ne tik mūsų tada paniekintą kalbą, bet karštai pamylėjo ir mūsų šalį, pamylėjo žmones, pamylėjo visą žmoniškumą, žmogų ir viską, kas jame yra gražaus, gero, kilnaus.

Juk dar taip neto ti sukūpus, paniūrę, tamsūs laikai, kada Lietuvoje visagaliu viešpačiu buvo rusų žandaras, kada mums buvo draudžiama eiti bendru visos žmonijos keliu, kada tie žandari mūsų gyvą aukštą besiveržiančią dvasią pančiuose stengėsi laikyti.

Del elementoriaus, del maldaknygės žmonės buvo gyvybę palydėdavo, tolimon Rusijon buvo grudami.

Kova del spaudos atgavimo, kova del mūsų teisės gyventi, kova del geresnio žmonėms duonos kasnio, del tos mūsų žemės, kurią rusų valdžia iš mūsų plėšė, atėjūnams atidavinėjo—štai kokia netolima praėjus.

Gabrielė Petkevičaitė visą savo garbingą gyvenimą toje kovoje: dalyvavo, visą savo kovę nuo savo asmens laimės atsisakydama bei ją pavojūn statydama.

Puziniškio dvarėlis, tarp miškų raištų pasislėpęs, ilgą laiką buvo ta vieta, kur rinkdavos mūsų visuomenės gairintojai, kur buvo tariamasi, kaip ir ką toliau daryti, kaip žandarų smugių apsisaugoti, ar, gavus juos, kaip iš jų gydytis.

Rusų žandarų po Lietuvą gainiojamas, valdžios tarnų persekiojamas, niekur ramybės neradęs čia atsilankęs, galėjo atsilsėti, atsigauti, kad vėl naujomis pajėgomis kovon eitų. Persekiojamiems kovos nuvargintiems Gabrielės Petkevičaitės namuose visuomet rasdavosi ramus kampelis: kada leitam pavojus grėsdavo, Gabrielė Petkevičaitė, nežiurint savo menkos sveikatos, savo pavojaus nežinodavo.

Per Gabrielės Petkevičaitės rankas eidavo iš užsienio mūsų spausdintas žodis: elementoriai, knygos, laikraščiai; jie čia buvo slėpiami, nuo budrios žandarų akių saugojami; iš čia buvo dalinami, toliau siunčiami.

Rastai namie buvo patvingai laikyti: pati Gabrielė Petkevičaitė naktimis, nuo žmonių besislėpdama, nešdavo juos į artimą mišką ir čia po kerais ištrūnijusių medžių, kelmų dravėse juos slėpdavo. Dabar tie kerai, tos dravės tučios, voratinklais apsaugotos, įvairių gyvulių išlandžiotos, bet kadaise čia Gabrielės ranka lietuvių mintis nuo plėšriųjų nagų buvo slėpiama, saugojama.

Ir kada itin sunkus atedavo kovos laikai, tada ji dėdavo savo turtą visuomenės labui, tada ji keliaudavo po Lietuvą aukų visuomenės reikalams berinkdama; ji ne siikijodavo užgirsti nemalonių, nesmagių žodžių iš tų, į kuriuos ji kreipdavos.

Bet jos ypatingu rūpesčiu visuomet buvo ir yra jaunimas—koks jaunimas, tokia ir tautos ateitis. Todel Gabrielė Petkevičaitė, imdama arti širdies besimokinančio jaunimo vargus ir atmindama, kad neparėmus besimokinančio jaunimo neturėsime inteligentų, dvasios vadovų, ji dar senais laikais įsteigė "Ziburėlį", pirmą draugiją besimokinančiam jaunimui šelpti.

Dargi tokie tvirti mūsų visuomenės vyrai, kaip senai jau miręs daktaras Kudirka, perspėjo ją prieš didelį pavojų tą draugiją tveriant: gali žandarai susekti—sunkiai nubaus ir ją ir visus draugijos narius: Tačiau ji pavojaus nenusigando: "Ziburėlis" išgyvavo visus sunkiuosius persekiojimus metus, sušėpė, aciū Petkevičaitės pastangoms, daugybę besimokinančių, ir ipynė galvieną gražiausių gelių į Petkevičaitės gyvenimo bei darbų vainiką.

Bet jaunimas jau ir šią dieną brangus tik: ir šią dienai ji vieton, kad ramiai namie gyventi, mokytojauja Panevėžio gimnazijoje, kad prisidėti prie auklėjimo tvirtos švietos inteligentijos.

Tačiau norint jos dvasią bei veikimą pažinti, imkime jos plunksnos darbus, jų gi apsciai rasime "Varpe" bei "Ukininke", kada šie laikraščiai dar Mažojoj Lietuvoj ėjo.

Iš jų aiškiai spindi meilė prie nuskaustųjų, nuvargusių žmonių, prie mūsų paniekintos kalbos, prie mindžiojamos Lietuvos; juose į niekina išdylusius, savimeilęj paskeidusius dvarininkus bei turtinguosius. Savo raštuose ji taip karštai šaukia buti geresniais, tobulesniais, vis pirmyn eiti.

Štai apysakutė "Neberimas" ji pasakoja, kaip jau neberimas jaunuolis žūsta, sunkiai bekovodamas su tėvų užsispirimu butinai ji kuniguosna išleisti. Tas pats maždaug papasakota ir apysakutė "Tėvas ir sunus."

"Kovoj", ji scenos vaizde lyje piešia, kaip kaž kokiame dvare sunkiai eina kova tarp sutrunijusių dvarininkų pažiūrų ir atgimstančios Lietuvos minties, į tą dvarą prasiškerbusios.

O kaip vaizdžiai apysaku-

tėj papasakota "Dievui atkišus" suviliotos dvaro mergelės našlaitėlės vargai; ir ryškiai pašieptas "geros" ištyžusių dvarininkėlių širdys! Visas dvininkėlių tikių apysakutė surinktos knygutėj "Krislai".

Susitarus su kita Lietuvos rašytoja Zemaite, (apie jų slapyvardė: Dvi moteri) ji parašė žinomą scenos veikalą "Litvomanai" ir "Kaip kas išmano, taip savę gaunė."

Spaudą atgavus, dar ilgai ėjo itin sunkūs mūsų laikraštijai laikai, bet Gabrielė Petkevičaitė ir tada darbuojas mūsų laikraštijoj: 1913—14 metais ji redaguoja "Lietuvos Žinias," nešą bendrą sunkų Lietuvos laikraštiniųkų našta.

Bet ji, kaip moteriškė, ypač atidžiai rūpinosi moterų dalia. Taigi, kur tik galėdama, kėlė bei gynė moters vardą, šaukė moteris susiprasti, pažinti savo vargus, tobulintis. Ji visuomet atminė, kad tik tada visuomenė gali buti savo dvasia sveika, tvirta, kada moters dvasia bus sveika, prietarų pančiais nevaržoma. Šiam reikalui yra ji parašiusi išleidusi knygutę "Apie moterų klausimą."

Ir už visą gražų, darbštų gyvenimą teko jai ir didžiąs atgimstančios Lietuvos garbė: ji, kaip seniausias Steigiamoji Seimo narys, atidarė mūsų Steigiamąjį Seimą.

P. Ruseckas.
(Iš "Liet. Ukininko.")

Delei Atskaitų Reikalavimo.

Amerikos lietuvių spaudoje jau teko užmatyti reikalavimus, idant iš visų suaukuotų lietuvių visuomenės aukų Lietuvos Gynimo Komitetui, Lietuvos Šaulių Sąjungai, Liet. Raud. Kryžui butų priduta tinkamoji apyskaita. Suprantama, jog tokios apyskaitos paragina aukotėjus ir toliaus dėti aukų, kuomet jie mato, jog jųj sunkiai uždirbti ir sudėti ant Tėvynės aukuro pinigai yra tinkamai suvartoti.

Dalinai tokias apyskaitas yra jau pridavusi Vyriausioji Liet. Raud. Kryžiaus Valdya; jos yra paduotos į laikraščius. Tokių pat apyskaitų, suprantama, yra laikama ir nuo "Lietuvos Gynimo Komiteto" ir nuo "Lietuvos Šaulių Sąjungos." Gal but kad viena ar kita pozicija šių visuomenės įstaigų išlaidų negali buti aiškiai ir įsakmai nurodyta, bet reikia spėti, jog visuomnė nerugos, jeigu tokios pozicijos bus paduotos ir bendroj formoj. Šaulių Sąjunga yra talpinusi apie gautasias aukas "Trimitė," o "Lietuvos Gynimo Komiteto" gaunamos aukos buvo garsinamos "Lietuvoje." Tačiau apyskaita apima ir išlaidas. Bendrojo tų išlaidų suvedimo ne teko matyti. Amerikos lietuvių visuomeni ypač gali rūpėti, kaip sunaudotos yra jų duotos aukos.

Lietuvos Gynimo Komitetui per Lietuvos Misiją nuo pat pradžios jo akocijos buvo pasiūsta, \$70,734.14 arba

4,215,768.40 auks., tuo tarpu pasilieka Lietuvos Atstovybės kasoje šių aukų sulig paskutinio paskelbimo 2,114.29 doli, kurie (sulig kurso sudarys apie 130,000 auksinų) yra siunčiami artimiausiu kurjeru. Tokiu būdu per Lietuvos Misiją ir per Lietuvos Atstovybę bus pasiūsta išviso 4,345,768.40 auksinai.

Be to iš paskelbto "Darbininko" No. 45 laiško iš Kovo mėn. 23 dienos Nr. 240, kursai buvo parašytas Respublikos Prezidento Kanceliarijos Viršininko A. Matulevičiaus, gerb. Am. Liet. Tautos Fondo Centro Pirmininkui K. Urbanavičiui, matyti, jog iš Tautos Fondo Lietuvos Gynimo reikalams buvo gautos šios pinigų sumos:

Per Amerikos Lietuvių Prekybos Bendrovę:	Auksinai.
1) Iš "South Boston, Mass."	40,466
2) Iš "Norwood, Mass."	20,273
(("Geležiniam Vilkui")	20,273
3) (Nepasakya iš kur ir kam)	48,500
4) " " " "	12,500
Visa auksinų 121,739	
Per Politania State Banką:	Auksinai.
5) (Nepasakya iš kur ir kam)	200,000
6) " " " "	548,000
7) " " " "	592,592
8) " " " "	719,000
Viso auksinų 2,059,592	

Iš viso auksinų Lietuvos Gynimo reikalams yra pasiūsta 2,181,331

Iš tų sumų, kaip matyti iš to laiško, Lietuvos Gynimo Komitetui tapo perduoti nevisi pinigai, bet sekant Tautos Fondo nurodymus Lietuvos Gynimo Komitetui yra perduoti 200,000 auks., o 20,273 auks. įnešta Krašto Apsaugos Ministerijos depozitan "Geležiniam Vilkui". Kitos sumos, kaip pasakoma tame laiške, "yra įneštos bankan ir bus suvartotos gynomio reikalams."

Jeigu atskaityti iš tų aukų, kas Tautos Fondo yra paskirta "Lietuvos Gynimo Komitetui" (200,000 auks.) ir "Geležiniam Vilkui" (20,273 auks.) tai tų kitų sumų, kurios yra sudėtos bankan, susidaro 1,961,058 auksinai. Šie pinigai, kaip pasakoma, bus suvartoti Lietuvos gynomio reikalams.

Kadangi šie pinigai nėra atiduodami Lietuvos Gynimo Komitetui, nes tokio atdavimo nėra prašęs ne patis Tautos Fondas, tai reikia spėti, jog šie pinigai tuo tarpu pavedami Lietuvos Valstybės Prezidento nuožūrai, kursai ir gali juos sunaudoti "Lietuvos Gynimo reikalams." Toksai sulnaudojimo būdas jau įėjęs praktikon, kaip tai matoma iš gerb. Valstybės Prezidento laiško, rašyto to paties A. Matulevičiaus Balandžio 21 dieną, š.m., Lietuvos Misijos Pirmininko vardu. Ten kalbama apie 13,000 auksinų, kurie buvo pasiūsti per Misiją Lietuvos Valstybės Prezidentui nuo J. Pašakarnio, kaip Nuteriotos Lietuvos Draugų Komiteto pirmininko iš Norwood, Mass. Apie tuos pinigų laiškę pasakymta, jog jie yra "sunaudoti krašto gynomio reikalams ir prieglaudų užlaikymui." Tokiu būdu išėina, jog įneštieji bankan 1,961,058 auksinai kaip ir sudarę atskirą fondą gynomio reikalams, kurie pasilieka išimtinioj Lietuvos Respublikos Prezidento žinioj.

Paprastai demokratinėse valstybėse Respublikose Prezidentui skiriamos yra tam tikros, neskaitant jo etatus, sumos, kurias Valstybės Prezidentas išduoda arba sunaudoja be jokios kontrolės ir išimtinai sulig paties prezidento nuožūros. Tokių sumų paskyrimas priklauso nuo seimų ar parlamento ir jokiais kitais fondais Valstybės prezidentas nesinaudoja. Visos kitos sumos, kad ir prisiunčiamos valstybės prezidento vardu, pavedamos yra pildomosios valdžios žinion, nes tik nuo valdžios galima reikalauti ir apyskaitų ir tinkamo atsiškaitymo iš tų sumų. Reikalauti kokios nors apyskaitos iš valstybės prezidento neįspūla, negalima. Tokia yra praktika kitose valstybėse. Todel reikia spėti, kad ir sudėtoji likusi suma 1,961,058 auks. bus Lietuvos Valstybės Prezidento įteikta galutinai ar Lietuvos Gynimo Komitetui ar kokiam kitam įstaigai, idant priderančios Valdžios įstaigos galėtų iš tos sumos priduti apyskaitą. Aišku, jog butų neleistina, kad gyvenantieji kad ir kitaj valstybėje piliečiai galėtų steigti kokius nors fondus, kurie butų išimtinioj Valstybės Prezidento žinioj. Tokio padėjimo buti negali

iš priežasties paskelbimo minėto pranešimo apie Tautos Fondo suaukuotus pinigų, "Darbininko" redakcija yra parašiusi triukšmingą pastabą "Žandinę, begėdžiams," kuriems dar kartą primeta prasimanę ant Lietuvos Atstovo melą, buk jis savo pranešime apie budą Tautos Fondo aukų pridavimą yra pasakęs, kad Prezidentas "gali sunaudoti tas aukas valstybiniam darbui ardyti." Nieką panašaus Lietuvos Atstovo sakytas nebuvo. Šie "Darbininko" ir jo pasekėjų vargšai negali suprasti, jog visa savo akcija stato Valstybės Prezidentą visai į nedaleitiną ir netinkamą padėti, nes aukotojai juk gali klausyti (ir šiądien jau gaunami užtiklausimai), kokiems gi gynomio reikalams yra arba bus sunaudoti šie 1,961,058 auksinų. Kiti iš šių "Darbininko" šalininkų pasako, jog ir Grinius ir Galvanaukskis gali tuos pinigus, kur nori, padėti, bet šie žmonės prigubli prie Valdžios, atsakomigos prieš Seimą ir nuo jų galima reikalauti ir atskaitų ir prirodimų, o jų iš Valstybės Prezidento tokių apyskaitų nevalia prašyti: tat neatatinka visai Valstybės prezidento padėčiai.

Tuo tarpu Lietuvos gynomio reikalams, butent Lietuvos Gynimo Komitetui tapo Amerikos lietuvių visuomenės sudėta jau nemaža pinigų suma. Per Lietuvos Misiją ir Lietuvos Atstovybę jau pasiūsta 4,215,768.40 auks. siunčiamas 130,000 auksinų. Tautos Fondo įsakmai paskirta 200,000 auks. ir jeigu dar prisikirti tas likusias sumas, 1,961,058 auks., kurios yra įneštos nežinia kokian bankan, ir kurios, kaip galima spėti, bus atiduotos Lietuvos Gynimo Komitetui, tai susidarys Amerikos lietuvių aukų suma Lietuvos Gynimo Komitetui, butent apie 6,506,826 auksinų, iš kurių sunaudojimo ir butų svarbu turėti apyskaitų, kad išvengus visokių neteisingų primetimų bei spėliojimų.

Be šių minėtų sumų, Lietuvos Gynimo Komitetui pasiunčiamos buvo ir kitais keliais įvairios sumos. Taip, Lietuvos Misija yra gavusi laišką nuo Respublikos Prezidento Viršininko A. Matulevičiaus iš Kovo 23 dienos, š.m., apie pasiūstas nuo Cambridge Lietuvių Katalikų Komitetui per Amerikos Lietuvių Prekybos Bendrovę auksas 29,269 auks. ir kitą sykį 17,226 auks. Lietuvos Gynimo Komitetui. Be to "Darbininke" num. 46 yra patilpęs iš tos pačios kanceliarijos laiškas apie gautąsias per kun. Jul. Čapliką auksas 217,700 auks. tam pačiam Lietuvos Gynimo Komitetui. Gali susirasti ir daugiau tokių siuntėjų. Todel yra tuomi dar svarbiau susilaukti apyskaitos, kad butų žinoma ir kiek gauta ir kaip išleista.

Suprantama, jog ir Šaulių Sąjungos organizacija turėtų panašiai priduti apyskaitą iš jos gautųjų iš Amerikos aukų.

Lietuvos Informacijų Biuras.
22—IV—1921.

ŠAULIŲ CENTRO VALDYBOS ATSIŠAUKIMAS.

Balandžio 20 dieną iš Kauno nuo Šaulių Sąjungos Centro Valdybos Lietuvos Atstovybė yra gavusi tokiu du kablegramu:

"Visiems Amerikos Lietuvių laikraščiams. Mes giridim, kad šauliai yra šmeižiami. Neklausykite vienybės ardytojų. Siunčiame savo atstovą, kurs įrodys šių ardytojų tamsius darbus. Gyvenam ypatingai pavojinga valanda. Mes įtempiam visas pajėgas. Iš jų laukiamo medžiaginės ir moralės paramos.

Šaulių Centro Valdyba N. 4390.

"Lenkai rengiasi mums duoti paskutinį smugį. Šauliai ruošia jiems atatinkamas vaises. Reikalinga lėšų. Siųskite kiek galit.

Šaulių Centro Valdyba N. 4389.

Toksai tat šauksmas pačios Šaulių Centro Valdybos, daromas, kaip reikia spėti, su Valdžios žinia, šiuo svarbiu momentu, kuomet Želigowskis Vilniuje didina, savo kariuomenę ir ne kokiam kitam tikslui, kaip tik tam, kad ir visą Lietuvą užpuolus ir pavergus po lenkų dvarininkų letena. Reikia gintis ir ne tik apsiginti, bet reikia ir tuos susukūsius savo lizdą mūsų žemėje lenkus iš Vilniaus ir Lietuvos Rytų išsivyti. Jaučiame, jog subruzdą jau visa Lietuva. Reikia stoti umai, greitai ir pagelbą. Gaila, jog Lietuvos Valdžia nėra pridedusi prie šio atsišaukimo ir savo paraginimo.

Paskutiniu laiku aukų plaukimas Lietuvos Gynimo Komitetui, Šaulių organizacijai ir Liet. Raud. Kryžui kiek sumažėjo. Visur šnekama apie bedarbę, o kiti pasako, kad jau gana, ką padėjome. Dabar karo su lenkais jau nėra. Reikalaujama, kad karo stovis visoj Lietuvoj butų panaikintas.

Reikalavimas visai teisingas, bet aiškiai dar perankstyvas, iki Želigowskis tebedi Vilniuje ir tebedidina savo kariuomenę, kad ir visą Lietuvą užimti.

Taigi šiūomi kviečiamos visos be išimties Amerikos lietuvių organizacijos visose kolonijose sukrušti ir parinkti Lietuvos apsigynimui, kaip Šauliams, Gynimo Komitetui ir Lietuvos Raud. Kryžui kuodaugiausiai aukų. Nesiteisinkite kiti, jog yra bedarbė. Kas nežirdiba, nuo to sunku reikalauti. Bet yra ir tokių, kurie ir šiądien uždirba ir gražiai uždirba.

Pageidaujama, idant visos aukos butų prisiunčiamos stačiai Lietuvos Atstovybei adresu: **Representative of Lithuania, 370—7th Ave., New York City.** Tuomet galėsime apskaityti, kiek ir iš kur gauta, kiek umu laiku pasiūsta. Šiądien turime kasoje Šaulių Sąjungai vos 1,256.56 dol., iš kurių 841.14 dol. esame šiądien gavę iš surinktųjų Cooper Union New York bendrame lietuvių massmitinge. Tat mažmožiš.

Taigi darban, visi lietuviai! Visą tą darbą darykite tuoj, kad iki gegužės pirmųjų dienų jau butų visur aukų rinkimai padaryti ir pinigai prisiūsti, nes tikimasi, jog nuo gegužės 15 dienos jau bus galima stoti naujan darban prie antros Lietuvos gynomio paskolos. Taigi pirma užbaigkime šį darbą.

Lietuvos Informacijų Biuras.
Bal. 21, 1921 m.

APLEIDO SAVO PAČIOS NAMUS, KUOMET JI PAKĖLĖ RENDĄ.

Stamford, Conn. — Šio miesto gyventojas Royal W. Smith sako apleidęs savo pačios namus delto, kad ji pakėlė jo rendą už kambarį nuo 4 dol. iki 5 dol. savaitė. Jis tikrai nežina, ar tai buvo jo namai, jos namai, arba jų abiejų namai, tačiau jis spėjus, kad tai buvo jos namai.

Valstijos tarpininkas Donald T. Warren klausinėjo davadų p. Smithienės bylai, kurią ji užvedė, idant gauti atskiskyrimą nuo savo kamininko-vyro. Ji išteikė prieš jį apie tuziną skundų, kurie sako, jog jis žiauriai elgėsi, bet p. Smithas išikišo tarpas, užginčijo tuos skundus ir išrodė, "kodėl vyrai apleidžia namus." Keletas metų tam atgal įjėdu buvo gavę persiskyrimą, bet 22 vasario, 1918 m., išnaujo apsiavedė.

Lietuvos Atstovybės Amerikoje Nauji Adresai.

I. Delei išgavimo pasų, vizos ant pasportų, affidavitų palidijimo pargabėnimui giminių iš Lietuvos ir delei patvirtinimo įgaliojimų, visokių rūšies dokumentų ir delei sujektojimo turtą, bylų vedimo visados krap kitės prie Lietuvos Atstovybės ofiso šiuo adresu: Lithuanian Legation, 1925 F Street, N. W., Washington, D. C.

II. Delei parsiuntimo pinigų Lietuvon giminėms, nuo karo nukentėjusiems arba delei parsiuntimo aukų Lietuvos Valstybės reikalams, Lietuvos Gynimo Komitetui, Lietuvos Šauliams, Liet. Raud. Kryžui ir kitiems reikalams, o taiggi visais Lietuvos Paskolos reikalais, Prekybos ir Pramonės dalykai ir delei Lietuvių piliečių registracijai. Rašykite visados šiuo adresu: Lithuanian Representative, 370 Seventh Avenue, New York City, N. Y.

III. Delei išgavimo pasų, vizos ant pasportų, affidavitų palidijimo pargabėnimui giminių iš Lietuvos ir delei patvirtinimo įgaliojimų, visokių rūšies dokumentų ir delei sujektojimo turtą, bylų vedimo visados krap kitės prie Lietuvos Atstovybės ofiso šiuo adresu: Lithuanian Legation, 1925 F Street, N. W., Washington, D. C.

IV. Delei išgavimo pasų, vizos ant pasportų, affidavitų palidijimo pargabėnimui giminių iš Lietuvos ir delei patvirtinimo įgaliojimų, visokių rūšies dokumentų ir delei sujektojimo turtą, bylų vedimo visados krap kitės prie Lietuvos Atstovybės ofiso šiuo adresu: Lithuanian Legation, 1925 F Street, N. W., Washington, D. C.

V. Delei išgavimo pasų, vizos ant pasportų, affidavitų palidijimo pargabėnimui giminių iš Lietuvos ir delei patvirtinimo įgaliojimų, visokių rūšies dokumentų ir delei sujektojimo turtą, bylų vedimo visados krap kitės prie Lietuvos Atstovybės ofiso šiuo adresu: Lithuanian Legation, 1925 F Street, N. W., Washington, D. C.

VI. Delei išgavimo pasų, vizos ant pasportų, affidavitų palidijimo pargabėnimui giminių iš Lietuvos ir delei patvirtinimo įgaliojimų, visokių rūšies dokumentų ir delei sujektojimo turtą, bylų vedimo visados krap kitės prie Lietuvos Atstovybės ofiso šiuo adresu: Lithuanian Legation, 1925 F Street, N. W., Washington, D. C.

VII. Delei išgavimo pasų, vizos ant pasportų, affidavitų palidijimo pargabėnimui giminių iš Lietuvos ir delei patvirtinimo įgaliojimų, visokių rūšies dokumentų ir delei sujektojimo turtą, bylų vedimo visados krap kitės prie Lietuvos Atstovybės ofiso šiuo adresu: Lithuanian Legation, 1925 F Street, N. W., Washington, D. C.

VIII. Delei išgavimo pasų, vizos ant pasportų, affidavitų palidijimo pargabėnimui giminių iš Lietuvos ir delei patvirtinimo įgaliojimų, visokių rūšies dokumentų ir delei sujektojimo turtą, bylų vedimo visados krap kitės prie Lietuvos Atstovybės ofiso šiuo adresu: Lithuanian Legation, 1925 F Street, N. W., Washington, D. C.

IX. Delei išgavimo pasų, vizos ant pasportų, affidavitų palidijimo pargabėnimui giminių iš Lietuvos ir delei patvirtinimo įgaliojimų, visokių rūšies dokumentų ir delei sujektojimo turtą, bylų vedimo visados krap kitės prie Lietuvos Atstovybės ofiso šiuo adresu: Lithuanian Legation, 1925 F Street, N. W., Washington, D. C.

X. Delei išgavimo pasų, vizos ant pasportų, affidavitų palidijimo pargabėnimui giminių iš Lietuvos ir delei patvirtinimo įgaliojimų, visokių rūšies dokumentų ir delei sujektojimo turtą, bylų vedimo visados krap kitės prie Lietuvos Atstovybės ofiso šiuo adresu: Lithuanian Legation, 1925 F Street, N. W., Washington, D. C.

XI. Delei išgavimo pasų, vizos ant pasportų, affidavitų palidijimo pargabėnimui giminių iš Lietuvos ir delei patvirtinimo įgaliojimų, visokių rūšies dokumentų ir delei sujektojimo turtą, bylų vedimo visados krap kitės prie Lietuvos Atstovybės ofiso šiuo adresu: Lithuanian Legation, 1925 F Street, N. W., Washington, D. C.

XII. Delei išgavimo pasų, vizos ant pasportų, affidavitų palidijimo pargabėnimui giminių iš Lietuvos ir delei patvirtinimo įgaliojimų, visokių rūšies dokumentų ir delei sujektojimo turtą, bylų vedimo visados krap kitės prie Lietuvos Atstovybės ofiso šiuo adresu: Lithuanian Legation, 1925 F Street, N. W., Washington, D. C.

XIII. Delei išgavimo pasų, vizos ant pasportų, affidavitų palidijimo pargabėnimui giminių iš Lietuvos ir delei patvirtinimo įgaliojimų, visokių rūšies dokumentų ir delei sujektojimo turtą, bylų vedimo visados krap kitės prie Lietuvos Atstovybės ofiso šiuo adresu: Lithuanian Legation, 1925 F Street, N. W., Washington, D. C.

XIV. Delei išgavimo pasų, vizos ant pasportų, affidavitų palidijimo pargabėnimui giminių iš Lietuvos ir delei patvirtinimo įgaliojimų, visokių rūšies dokumentų ir delei sujektojimo turtą, bylų vedimo visados krap kitės prie Lietuvos Atstovybės ofiso šiuo adresu: Lithuanian Legation, 1925 F Street, N. W., Washington, D. C.

XV. Delei išgavimo pasų, vizos ant pasportų, affidavitų palidijimo pargabėnimui giminių iš Lietuvos ir delei patvirtinimo įgaliojimų, visokių rūšies dokumentų ir delei sujektojimo turtą, bylų vedimo visados krap kitės prie Lietuvos Atstovybės ofiso šiuo adresu: Lithuanian Legation, 1925 F Street, N. W., Washington, D. C.

XVI. Delei išgavimo pasų, vizos ant pasportų, affidavitų palidijimo pargabėnimui giminių iš Lietuvos ir delei patvirtinimo įgaliojimų, visokių rūšies dokumentų ir delei sujektojimo turtą, bylų vedimo visados krap kitės prie Lietuvos Atstovybės ofiso šiuo adresu: Lithuanian Legation, 1925 F Street, N. W., Washington, D. C.

XVII. Delei išgavimo pasų, vizos ant pasportų, affidavitų palidijimo pargabėnimui giminių iš Lietuvos ir delei patvirtinimo įgaliojimų, visokių rūšies dokumentų ir delei sujektojimo turtą, bylų vedimo visados krap kitės prie Lietuvos Atstovybės ofiso šiuo adresu: Lithuanian Legation, 1925 F Street, N. W., Washington, D. C.

XVIII. Delei išgavimo pasų, vizos ant pasportų, affidavitų palidijimo pargabėnimui giminių iš Lietuvos ir delei patvirtinimo įgaliojimų, visokių rūšies dokumentų ir delei sujektojimo turtą, bylų vedimo visados krap kitės prie Lietuvos Atstovybės ofiso šiuo adresu: Lithuanian Legation, 1925 F Street, N. W., Washington, D. C.

XIX. Delei išgavimo pasų, vizos ant pasportų, affidavitų palidijimo pargabėnimui giminių iš Lietuvos ir delei patvirtinimo įgaliojimų, visokių rūšies dokumentų ir delei sujektojimo turtą, bylų vedimo visados krap kitės prie Lietuvos Atstovybės ofiso šiuo adresu: Lithuanian Legation, 1925 F Street, N. W., Washington, D. C.

XX. Delei išgavimo pasų, vizos ant pasportų, affidavitų palidijimo pargabėnimui giminių iš Lietuvos ir delei patvirtinimo įgaliojimų, visokių rūšies dokumentų ir delei sujektojimo turtą, bylų vedimo visados krap kitės prie Lietuvos Atstovybės ofiso šiuo adresu: Lithuanian Legation, 1925 F Street, N. W., Washington, D. C.

XXI. Delei išgavimo pasų, vizos ant pasportų, affidavitų palidijimo pargabėnimui giminių iš Lietuvos ir delei patvirtinimo įgaliojimų, visokių rūšies dokumentų ir delei sujektojimo turtą, bylų vedimo visados krap kitės prie Lietuvos Atstovybės ofiso šiuo adresu: Lithuanian Legation, 1925 F Street, N. W., Washington, D. C.

XXII. Delei išgavimo pasų, vizos ant pasportų, affidavitų palidijimo pargabėnimui giminių iš Lietuvos ir delei patvirtinimo įgaliojimų, visokių rūšies dokumentų ir delei sujektojimo turtą, bylų vedimo visados krap kitės prie Lietuvos Atstovybės ofiso šiuo adresu: Lithuanian Legation, 1925 F Street, N. W., Washington, D. C.

XXIII. Delei išgavimo pasų, vizos ant pasportų, affidavitų palidijimo pargabėnimui giminių iš Lietuvos ir delei patvirtinimo įgaliojimų, visokių rūšies dokumentų ir delei sujektojimo turtą, bylų vedimo visados krap kitės prie Lietuvos Atstovybės ofiso šiuo adresu: Lithuanian Legation, 1925 F Street, N. W., Washington, D. C.

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly
Published Every Thursday at Worcester, Mass.

Subscription Rates:
In United States \$2.50
To Foreign Countries \$3.00
Advertising rates on application.

Savaitinis laikraštis
"AMERIKOS LIETUVIS,"
Leidžiamas kas ketvergas.

Entered as Second-Class matter
September 29, 1914, at the Post
Office at Worcester, Massachusetts,

APŽVALGA

BOLŠEVIKŲ
ISIVERŽIMO GRUZIJON
KLAUSIMU.

Brooklyno "Laisvės" ve-
damųjų straipsniu rašytojas
p. Abecė savo straipsnyje
"Gruzija" visais budais sten-
giaisi išrodyti, kad Gruzijos
laisvės sutrempime sovietų
Rusija nedalyvavo ir todėl,

Toliau jis sako:
"Dar lapkričio mėnesį
pereitų metų Gruzijos men-
ševikų valdžia buvo okupa-
vus neutralę žemės juostą
tarpe Gruzijos ir Armeni-
jos. Tą neutralę zoną dar
1918 metais buvo nustačius

Kas vakar buvo praneš-
ta kaip paskala — sako
Kautskys — šiandien patvir-
tinta draugų žiniomis iš Tif-

liso. Bolševikų armija, ne-
paskelbus karo, išlaužė Gru-
zijos.
Susidarė baisi padėtis ne-
tik nelaimingai Gruzijai, bet
ir visam tarptautiniam soci-
alizmui. Įvyko faktas, kad
viena socialistinė respublika,
ginklu puola kitą socialistinę
respubliką.
Gruzijoje, kaip ir Tarybų
Rusuose, valdžia yra darbi-
ninkų rankose. Bet Gruzij-
kos darbininkai, prisilaiko
kitų valdymo būdų, butent,
demokratijos būdų, o ne te-
roro ir per tai yra pasiekę
gerų vaisių.
Žinoma, Gruzijos tvarka
nepatiko bolševikų terorist-
tam. Bet ar dėl to ramus
kaimynas — Gruzija turi
buti paskandinta kraujuo-
se?
Gruzija tris metus gy-
vuoja kaip nepirkilausomas
kraštas.
Valdžia joje yra socialde-
mokratų rankose, ir tą val-
džią po šiai dienai remia re-
voliuciniai darbininkai ir
valstiečiai.
Gruzijos valdžia nuo pir-
mos dienos pasisakė, kad ji
su nieku nenori kovoti. Tą
savo pasizadėjimą ji vykdė
iki pastarųjų dienų, nors iš-
laikyti neutralumą (nesikišči-
mą į karą) buvo labai ne-
lengva.
Iškarto užėmė Gruziją vo-
kiečiai, paskui atsirado Ent-
entėms visoki sėbrai. Gruzi-
jon buvo išlaužęs Denikin-
nas. Kiekvienas jų norėjo
patraukti Gruziją savon pu-
šėn ir įpainioti kraštą ka-
ran. Gruzija, nuo visų jų
pagaliaus atsikratė.
Pastaroju laiku Gruzijos
kaimynais pasidarė Tarybų
Rusija ir Azerbaidžianas,
dvi komunistų respublikos.
Bet Gruzijos padėtis nuo
to nepagerėjo. Tarybų Ru-
sai norėjo padaryti iš Gruzi-
jos savo pavaldinį. Gruzija
griežtai pasistažė prieš Ta-
rybų Rusų pastangas.
Laikydamos neutralumo,
Gruzija tuo pačiu tapo rusų
priešininkas. Nežiurint visų
pastangų geroju sugyventi
su jais, negalėjo to atsiekti.
Po to, kai rusam nepavy-
ko sukurstyti komunistinių
šukilimų pačioj Gruzijoje, bu-
vė pagaliaus padaryta sutar-
tis, kuri įvyko 1920 m. gegu-
žio mėn.
Sutartis su Gruzija teikė
Rusams daug naudos, nes
davė jiems galimybės vesti
prekybą su vakarais. Tą
yra pripažinęs ir pats Leni-
nas. Bet bolševikai, kaip ir
vakarų imperialistai, pajė-
gė stato pirmoje vietoje. To-
del taikos sutartį sąžiningai
pildė Gruzija, bet ne Rusija.
Tuojuo po taikos pasirašy-
mo Tarybų Rusų kariuome-
nė buvo išsibrovusi Gruzijon,
bet buvo sumušta.
Po to rusai vėl bandė kel-
ti Gruzijoje revoliucijas, ne-
žiurint milžiniškų pinigų
prisiųstų iš Maskvos, komu-
nistai nesurado dirvos Gru-
zijos darbininkų ir valstiečių
tarpe. Tuomet rusai pradė-
jo nebeduoti Gruzijai žibalo,
nors sutarty buvo pasizadė-
ję, ir tuo būdu žudyti Gruzi-
jos pramonę ir gelžkelius.
Kai tūkrai nacionalistai,
Kemel pašos vedami, išlau-
žė Armenijon, Gruzijai iš-
kilo pavojus ir iš trečios pu-
sės. Bet nenustota vilties.
Gruziniai tikėjosi, kad rusai

nepamins po kojų ašsispre-
ndimo teisės, nepuls jų res-
publikos.
Gruzija apsidžiaugė, ga-
vus iš Rusų žinią, kad jie
pagaliaus nori pildyti taikos
sutarčių. Ir tikrai. Rusai
pranešė, kad gruziniai galį
siųsti vagonus ir garvežius
i Baku, kad reikalingoji naf-
ta bus jiems duota. Ta pa-
naujinta sutartis buvo jau
pasirašyta, kai aš apeidau
Tiflisą. Buvau vilties kupi-
nas, bet apsvyliau.
Buvau jau iškeliavęs iš
Gruzijos, kai laikraščiai prane-
šė, jog sutartis buvo tik
vyliu. Jos tikslas buvo —
pagauti gruzinių vagonus ir
garvežius. Du šimtu cister-
nių ir nemažą skaičių garve-
žių, kuriuos gruziniai pasiun-
tė į Baku, rusai rekvizavo,
sulaikė ir gelžkeliečius, ku-
riems teko daug pavargti.
Po viso to nebetenka ste-
bėtis, kad raudonoji rusų
armija, karo nepaskelbus, į-
sibrovė Gruzijon; plėšia, žu-
do ir sauvaliauja. Baisus
tas brolių karas, kurį sukė-
lė darbininkų tarpe III In-
ternacionalo apaštalai. Di-
diesnio paniekimo sociali-
zmo ir revoliucijos idėjos
nieks negali susilaukti.
Mūsų Gruzijos broliai lau-
kia moralės paramos iš pa-
saulio darbininkų. Turėdami
užuojautos visų kraštų soci-
alistų, jie bus tvirtėsnai at-
kaklijoje kovoje. Bet jiems
reikia užuojautos tų sociali-
stų, kurių socializmas ir
darbo miniu pašiluosavimas
yra gyvas idealas, bet ne
priedanga valdžiai įgyti ir
vesti grobimo kovas.
Tai matot, kaip tie atsi-
prašant laisvės skelbėjai
"pagerbia" mažųjų tautų ap-
sisprendimo teisės, kaip jie
pildo padarytas sutartis ir
kaip jie vykdė gyventnan
aukštus laisvės obalsius. Ir
teisingai Kautskys pastebi,
kad bolševikai ne laisvė sta-
to pirmoje vietoje, bet pa-
jėgą. Jie ir pačioj Rusijoje
palaikė savo valdžią tik su
žiurios pajėgos pagelba.
Apie tai daug kartų buvo ra-
šyta ir tą aiškiai paliudija
pastaromis dienomis gautos
žinios, kurios praneša, jog
sovietai pagaliaus atvirai
pasisakė, kad jie labai rei-
kalingi savo kaimiečių para-
mos, kurios iki šiol jie netu-
rėjo. Ar jie ją įgys, tai atie-
ties klausimas. Bet viena
aišku, jog bolševikai negal-
ės įgyti miniu paramos, jei
jie nepažabos savo komisarų
ir komisarijų begalinės sau-
valės, jei jie nepanaikins
črezvičiaikos ir kitų panašių
organizacijų darbuotės.

BOLŠEVIKAI—PRIEŠ
KOMUNAS.

"Tritito" Nr. 13 apie
tai sekamai rašoma:
"Galų gale bolševikai pa-
tys pradeda prisipažinti, kad
jų teorijos, šventosios tiesos
eina niekais, kad gyvenimas
stumia jas šalyn ir stato sa-
vo reikalavimus.
Paskutiniame bolševikų
komisarų — valdonų suva-
žiavime sovnamkomo (Liau-
dies komisarų tarybos) pir-
mininkas Leninas pasakė
prakalbą, kad reikia, girdi,
atsisakyti nuo komunos ir
leisti laisvai gaminti ukinin-
kams laukų vaisius, užtikri-
nus iš anksto, kad jo darbo
vaisiai nebus atimami ir pa-
liks jo nuosavybėje, ir tik ne-

kuri dalis reikės atiduoti.
Taipgi leidžiama laisva pre-
kyba, ka pirmiau bolševikai
greičiausiai draudė.
Iki šiam laikui jie skelbė
griežčiausiai draudė.
mui, dabar gi atiduoda nau-
doti Rusijos fabrikus ir pri-
gimties turtus Anglų ir kitų
šalių pirkliais bei pramo-
ninkams.
Matyti, bolševikai prade-
da skirties su savo obalsiais,
gyvenimo spiriami."
"STRAŽ LITVY"
SUKATUVĖS.
"Vilniaus" pranešimu,
Lietuvių laikraštis "Straž
Litvy," lenkų kalba rašomas,
laikė, sukaktuves. Mat, iš-
leista šio laikraščio 500-nis
numeris. Pradėjęs eiti 1919
m. gegužės 15 d., jis nuolat
turėjo vesti sunkią kovą su
Lietuvos priešais. Jis pri-
verstas buvo net šešis kar-
tus keisti savo vardą. Bet
laikraščio pakraipa nebuvo
pakeista, ir tikrasai redak-
torius visą laiką buvo tas
pats asmuo. Pirmądienį ko-
lo 28 d. redakcijon susirū-
ko laikraščio bendradarbiai,
spaustuvės darbininkai, kitų
lietuvių laikraščių redakto-
riai ir bendradarbiai ir tt.
Laikraščio bendradarbiai ir
spaustuvės darbininkai p-
saulio darbininkų. Turėdami
užuojautos visų kraštų soci-
alistų, jie bus tvirtėsnai at-
kaklijoje kovoje. Bet jiems
reikia užuojautos tų sociali-
stų, kurių socializmas ir
darbo miniu pašiluosavimas
yra gyvas idealas, bet ne
priedanga valdžiai įgyti ir
vesti grobimo kovas.
ISPANİJA PRİPAŽINO
LIETUVĄ.
Volto agentijos praneši-
mu iš Madrido, Ispanų Mi-
nisterių Kabinetas nuspren-
dė pripažinti Lietuvos Res-
publiką.
Lietuvos nepriklausomy-
bės pripažintojų skaičius au-
ga vis didyn ir didyn.
Who's next?
KAS LINKSTA PRIE
KARALIAUS.
Kauno "Laisvės" bendra-
darbis p. G. vienoj savo
straipsnio "Prie tvirtos
valdžios" vietoj šitaip išsi-
reiskia:
"... Jei mes giliau išziur-
rėšime į mūsų kraštą, ir mo-
kėsime nepasiduoti kai-ku-
rių demagogų — rėksnių ip-
nozai, pigiai pastebėsime,
jog ir mūsų šaly yra kara-
liaus šalininkų. Šie pasta-
rieji karaliauje mato tvirtą
valdžią. Tvirtą valdžią mo-
ka pažaboti pačius men-
kiausios rusies piliečius ir
tuo budu ramiems gyvento-
jams garantuojama laisvė
gyventi. O kam ne aišku,
jog kiekvienas trokšta pir-
miausia gyventi. Esant tvar-
kai, kuom yra garantuoja-
ma gyvybė, paprastai turi-
ma bent minimumas laisvės
net veikti. Štai del ko tuli
ir pas mus linksta prie kara-
liaus."
Kad sužinoti, kuriai par-
tijai priklauso tie "tuli" žmo-
nės, kurie "linksta prie ka-
raliaus," didelė galvosoko-
tina nereikia. Trumpei ir
aiškiai pasakius, tai krik-
ščionių demokratų vienmin-
čiai. Ir pats to straipsnio
autorius, matyt, prie jų
linksta. Išivaizdinkite sau,
kaip tai gražu, kuomet kr.
demokratas atsisėda kėdėn,
išlėto atsilošia, taip padoriai

užsimerkia, užsisvajoja —
nijos. Mes nežinome, ar
jog
pamato savo vaizduotėje
"karunuotą" galvą! Koks
taip yra pareiškęs gerb. Gal-
vanuskis, bet sulig esmės,
tai tas pareiškimas turėjo
prasmę. Jeigu visa delega-
ciją ir nieko kito neatsiektų,
tai būtų gana šio vieno pa-
reiskimo ir mūsų delegacijos
kelionė būtų pilnai pateisin-
ta.
Toliau buvo daromi du po-
sėdžiai. Balandžio 22 ir 24
diėnā Lietuvos Delegacijos
su pirmininku Hymansu.
Suprantama, jog apie ką bu-
vo tarp savęs kalbėta, žinių
buti negali, bet čion galima
išsivaizdinti, kad bent du
klausimu turėjo būti palies-
ti. Pirmiausiai paties Vil-
niaus klausimas, kaipo mu-
sų sostinės. Lietuviai yra
paskelbę savo nepriklauso-
mybės aktą, aiškiai jame
pabrėždami, jog tos naujos
valstybės sostinė tur but
Vilnius. Tą patį yra paerš-
kęs pirmame posėdy ir
Steig. Seimas. Nuo to akto
didžiai sunku nueiti. Ir Vo-
sistkaityti ir bent nieko ne-
daryti, kas tokį Rusijos So-
vietų Respublikos žingsnį
galėtų iš mūsų pusės sank-
cionuoti. Taigi, išėina, kad
mums kaip ir negalima len-
kams siulyti liuosio tranzito.
Nemunu ar gelžkeliais; nes
jie kaip tik labai mažai sulg-
tos sutarties prie to Nemū-
no prieina arba gali prieiti.
Bet tai vis spėjimai, kas
galėjo buti kalbama, o kas
reikėjo pasakyti, tai jau ta-
po pirmame posėdy pasaky-
ta: prosze panai, eikite lau-
kan.
Lietuvos Informacijų
Biuras:
28-IV-1921m.

PARSIUODA naujas baiseskis,
uz pusę kainos. Nes syki nevaiznėtas.
Kreipkitės į sekantį adresą:
FRANAS KASPUTIS,
25 Vernon St., Pirmos lubos.
(17-18)
PARANDAVOJU gera ruima del
poros ženotų arba vienam vyrui. Na-
mas priešCrompton Park. Galima ma-
tyti bile kada.
25 CANTON STREET,
1-mos lubos. Worcester, Mass.

SVEIKI KUDIKIAI YRA
TAUTOS TURTAS.
Jeigu jus negalite žindyti savo kudikio — niekad
nerizikuok kuo kitu, bet duok jam
Borden's
EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)
tai yra maistas, kuris pasekmingai išaugino šimtus
tūkstančių kudikių bėgyje praėjusių šešių dešimtu
metų.
THE BORDEN COMPANY,
Borden Building, New York.
Iškirp šį kuponą DABAR—ir prisiųsk ŠIANDIEN 10
ir gausi DYKAI mūsų knyga, KUDIKŲ
GEROVĖ, kuri paaiškina, kaip užlaikyti
kudikį sveiku. Taipgi gausi maitinimo
instrukcijas jusų kalboje.
Vardas
Adresas
0180

PO MEDŽIU

Gerbiemieji broliai ir seserys: —

Gražumas pavasario atsi-dengė, pirmos gėlės žibučiu gražiai apskaisė žemę ir pri-mena mums, kad gamta pra-deda atverti savo dideles gerybes ant žemės; žali la-pai visur pradeda plėtotis, tuojaus sužaliuos viskas ant žemės. Tie žalumynai yra brangiausias turtas žmoni-jai ir brangiausias turtas vi-siems žemės gyvunams. Gamta motina mūsų vėla ateina su neapsakomom do- vanom del mūsų. Niekas nematys alkio, niekas netur- rės kęsti šaltį, niekas nebus be pastogės, kas padės savo atyda ant gamtos duosnumo ir naudosis iš jos arnodo ge- rybių. Dabar mes turime kreipti savo atydą prie žemės; kur tik galime, išdirb- kime šmotelį žemės savo daržui, sodinkime, pasėkime kur ką galime ir nepamirš- kime apžiūrėti ir apginti nuo žolių tuos daiktus, kuriuos mes auginame. Atėjus vėl šaltai žiemai, mes turėsimė maisto ir galėsime iš savo darbo pasidžiaugti. Didžiau- sias turtas mūsų pasauly yra maistas, apsidengimas ir pastogė šilta. Todėl nepa- mirškime to, nesiduokime, kad mus nuviliotų kas nuo- tų daiktų. Mes galim nu- bėgti paskui turtais, paskui aukš, sidabrą ir kitokius dalykus ir ant galo to visko nepaviję, galim liktis alkani ir be pastogės. Rupindamiesi apie gamtos dovanas, mai- stą, dirbimą žemės, mes tur- me tikrai ko mums gyven- ime reikia.

Todėl sakau, anksti iš pa- vasario suraskime sau skl- pą žemės ir išdirbime ją, pa- sinaudokime gamtos gėrybės- mis, o rudenį gausime pilnas mieras maistingų, sveikų ža- lumynų ir busime laimingi ateinančią žiemą. Žemės dir- bimas duoda žmogui ramybę gyvenime, duoda netik gau- sų apmokėjimą—gamtos do- vanas, bet patį žmogų graži- na, duoda gerą budą darb- tūm ir rupestingumo, gerą jo vaikams, parodo gumo, gerą pavyzdį jo še- imynai, jo vaikams, paordo budą valgyto duonos iš tik- ro gamtos šaltinio, savo ran- kų darbo. Žmogaus darb- tūmas permauno ir visuome- nišką gyvenimą, numazina kainas ant valgomų daiktų ir neduoda progos pakelti kainas ant žmogaus maisto. Tas žmogus, kuris anksti iš pavasario padeda savo aty-

dą ant gamtos dovanų ir renka jas vasarą, ištruksta iš rankų brangenybės mai- sto. Jis nebėdavoja rudenį žemės gali gauti kožnas, ieigu jieškos ir norės žemės. Vienas akras žemės, gerai apdirbtas, gali išmaitinti še- imyną per metus. Ieigu mes išsimaitinam, tai mes išven- gam visų vargų. Mes nega- lim tikėtis daug ant pabriku pelno, ieigu jie neina gerai. Ir dabartiniam padėjime po- litikos negalim tikėtis, kad jie greitai eis. Todėl tuom svarbu, kad mes kaip galė- dami galėtume sumažinti mūsų pragyvenimo iškas- čius; sklypas žemės suma- žins mūsų gyvenimo iškas- čius; ieigu mes pasirupin- sim jį apdirbti, tai vargo ne- matysime.

Daugelis mūsų brolių da- bar daro degtinę, kuri nėra žmogui nė maistas nė garbė, tai yra skystimas, kuris nuo- dįja žmogų ir žemina jo var- dą, pagelbsti jo šeimyną ir niekus paversti. Degtinė užgintas daiktas daryti, bet žmonės nors daug turi tru- so, visgi susitauso bravou- rus sau ir degina, daro nuo- dus. Maistas sau, tyras mai- stas daryti savo darže daug kartų reikalingesnis žmogui ir prie to nors sunku, bet reikia dėti savo atydą, nes ten ištrauksi daugiau sau naudos iš visokių gamtos ža- lumynų. Garbė bus kožnam, pas kurio namą per vasarą žydės gražios gėlės, gražiai aptaisytos ir duos grožį vi- siems pro namus praeinan- tiems žmonėms.

Mes turim du kelius savo gyvenime. Turim kelią, ku- riuo eidami galim daryti sau gerai, taisyti savo gyvenimą, auginti reikalingus maistui augalus, rėdyti savo namus gėlėmis, duoti pavyzdį savo artimiesiems ir savo vaikams. Kitas mūsų kelias, tai dary- ti tą, kas užginta nuo val- džios, kas datirta yra, kad naikina žmogaus protą ir stumia jį į vargą, daro iš jo gyvulį. Tai yra mums aiš- ku, kad mes galim čia sau kelią pasiskirti, eiti geru ke- liu, jei norim, arba eiti blo- guo keliu. Trumpai sakant, turim prieš save Dievą ir velnią ir galim sau pasiskirti. Klausimas, ką mes sau pasiskirsim? Dau- gelis iš mūsų skiria sau blo- gą kelią ir eina juo. Kada vargas spaudžia jo gyven- imą, tada graibosi visokių priemonių, kad ant kur nors nuverstų bėdą ant savo ne-

gero kelio gyvenimo. Vie- nok sunku išsisukti, nes gamta yra teisinga ir nusi- dėjęs malonės nubaudžia. Pilnas pasaulis nubaustų ir baudžiamų žmonių; tėmyki- me į juos ir jų vargus, mė- ginkime jų padėjimą atjau- sti ir saugoties nuo blogo ke- lio. Iškvaliai to, kad kelia- tas priešais mus kenčia ir mes matome jų kančias, mums gana to, kad pakreipti savo gyvenimą į geresnį ke- lią. Tėvai bedarydami deg- tinę pastoja jos tikri garbin- tojai; vaikai, ieigu taip pat neįpranta į tuos nuodus al- koholiaus, gėdinais savo tė- vų visą savo gyvenimą. Ma- žai žiuri jų senatvėje, mažai paisy apie savo gimdytojus. Ieigu vaikai pripranta prie nuodu, jie žūsta prieš akis savo tėvų, bet pavėlu, tėvai negali to jau pataisyti. Kada šeimynos serga, kada jų gy- venimas pasriuves tokiomis nieksystėmis, kas gali buti gero pasauly? Pasaulis ir- gi serga užnuodintas viso- kiom nedorybėm, tiesos nie- kur nerasi. Karės, grobimai, pavergimai pilnai pasauly bujoja. Mes patys turime pasikelti ir daryti su savim reformą. Kad atsikratyti daugybės blogų mūsų papra- timų, eikime prie gamtos, imkimės už naudingo sau darbo, tai bus mums sveika ir geras žaidymas ir gražus pavyzdys mūsų kūdikiams. Aš linkiu jums, mieli broliai ir seserys, gražiai apdirbtų daržų, pilnų gamtos gerybių, ramumo ir gražaus gyven- imo. Lai žydi gėlės apie jusų namus, lai gėrisi kožnas pra- eisvis jusų darbštumu.

IŠ VILNIAUS PADANGĖS.

Lenkų radio pranešimu, 5 d. balandžio Chardigny bu- vo Vilniuj, pravažiudomas iš Kauno į Varšavą. Esą gandy, kad negrį- šias į Vilnij. Tautų Sąjungs Kontrolės Komisijos pirmininko vietą apimsias italų pulkininkas Bergėra. Laikraščiai praneša, kad Chardigny pareikalavęs iš Vilniaus universiteto rektro- rio satisfakcijos del nepa- lankios manifestacijos. Tik- kima, kad manifestacijos da- lyvavę studentės. Priešin- gam atvėję grąšinas Tautų Sąjungos Kontrolės Komisi- jos nukėlimu į Kauną, ir pa- reiškęs, kad Kontrolės Kom- isija nespriešinsianti gal- limam Lietuvos puolimui Vilniuj.

LIETUVIAI AMERIKOJ

PHILADELPHIA, PA. Iš Philadelphijos Draugijų Veikimo.

Nedėlioį, 24 d. Balandžio, 1921 m., "Pirma Lietuvių Paskolos Bendrovė" ("First Lithuanian Building Loan Association") apvaikščiojo 30 metų sukaktuves savo gy- vavimo. Kadangi diena, kaip pavasario, buvo labai graži, tad daugelis žmonių išvažinėjo ant tyro oro, bet apart to į prakalbas susirin- ko pusėtinai svieto, Lietuvių Tautinė Svetainėn prie Moyamensing ave.

Kalbėtojų buvo visa eilė, tad nors paviršium iš eilės reikia paminėti bent princi- piales mintis, kurios buvo iš- reikštos šiame susirinkime.

Jurgiui Pranckunui atida- rius susirinkimą 2 val. 30 min. po pietų, tapo perstaty- tas pil. Linauckas kaip pir- mutinis narys ir uždėjėjas šios bendrovės. Linauckas perbėgo praeitį minėtās ben- drovės, kuomet 20 metų at- gal, jie kėli lietuviai, pradėjo šią bendrovę tik su \$24.00. Per ilgoką laiką ši bendrovė ėjo labai pamazū, nes nebu- to tarp lietuvių susipratimo ir nematė vertės bei svarbos, kokią gali atnešti tokia ben- drovė. Bet praslinkus aš- tuoniems metams, bendrovė nariais pradėjo kilti ir po- draug išaugo, kuomet dabar jau skaitoma apie milijonas dolarių kapitalo ir keletas šimtų lietuvių šeimynų įgijo savus namus, tarpininkau- jant šią bendrovę. Antras kalbėjo anglų kalboje, gana aukštas valdininkas—advoka- tas Clinton Rogers Wood- ruff, direktorius viešųjų dar- bų Philadelphijos miesto. Šis garbingas svečias jau nekar- tą pasitarnavo Philadelphijos lietuviams svarbiuose reikaluose. Pasirodė, kad jis yra dalininku taipgi ir šioį bendrovėj jau per kele- tą metų ir jis iš savo paty- rimu savo dalyvavimu pripa- žįsta, kad ši bendrovė yra vedama labai atsakanciai, teisingai, kad net nuo Ban- king komisionierių gavo pa- gyrimus už teisingus rapor- tus ir darbuotę. Dar daugelį labai gražių minčių ger- biamas advokatas pasakė, bet stokoš vietos delei nega- lima suminėti. Lietuviškai kalbėjo gerai žinomas uolus darbuotojas J. Grinius, kur- ris nupiešė keletą labai vaiz- dingu prilyginimų, kaip pri- gulint prie panašios bendro- vės, žmogus nejučiomis įgy- ja nuosavus namus bei už keleto metų sutaupo gan gražią sumą pinigų; tie vaiz- deliai taip buvo gražiai at- vaizdinti, kad klausytojai suprato ir pripažino reika- lingumą taupumo ir naudą iš prigulėjimo prie tokių bendrovių, kaip kad ši Lie- tuvių skolinimo bendrovė.

Dr. Dambrauckas, kaip mokslo-vyras, pasakė keletą moksliskų filozofiskų pavyz- džių, dar iš primityviškų lai- kų, apie klemsus ir kitokius šliaužius, kurie nenori švie- sybės bei gėrovės pažinti. Tie Dr. Dambraucko prily- ginimai liko pritaikinti prie dabartinių tvarkardžių, ku- rие nieko konkrečio nesutve- ria, bet tik ardytu užsiima.

Privedė neseniai įvykusį in- cidentą surengtose prakal-bose pil. Gotautui, kur bolše- vikučiai labai begėdiškai šturmavo ir veik susirinki- mą ko tik neišardė. Iš tokių prilyginimų publika turėjo labai gardaus juoko, o tvark- ardos, tarsi musę sukandę, nežinojo kur akis dėt iš sar- matos.

Dr. Kilmās, kaip papras- tai, visuomet turi gražių da- lykų, tad šiandien jis, lyg tyėia, davė labai gražų pa- mokslą nešvariems korespon- dendams, ypač klerikalų laikraščiuose rašinėjantiems visokius purvinius melus. Jis privedė keletą tilpusių apra- šymų iš Philadelphijos "Darbininke," kur tiesiog ne švariausi melai talpinami. Ypač nukarakterizavo apa- rašymą parodos, kuri atsi- buvo 7 d. Balandžio ir įta- riama labai nešvariai Dr. Klimas, butent už suturėji- mą laiškų, kuris buvo prisijus tas nuo American League kviėčiant lietuvius į parodą.

Nors Dr. laišką gavo tik 21 Kovo, vienok koresponden- tās "Darbininke" aprašo, kad laiškās gautas 19 kovo. Mat, melagiams teisybės ir faktų nereikia. Nors Dr. Klimas gavęs tą laišką, tuo- jus ant rytojaus Pridavė Draugysčių Sąryšio pirmi- ninkui, na, o ansai perskai- tęs susirinkime direktorių Gedimino Kliubov, perdavė tą laišką Stanislovui Bairunui, kaip klerikalų lyderiui, idant ansai praneštų kuni- gams, kuris tą pranešimą nepadarė laiku, bet žymiai suvelino, tad "Darbininkas" to nežiuri, šmeizia Dr. Kli- mą ir kitus be atodairės ir be teisybės. Mat, savieji klerikalai kalti, kad klerika- lai nežinojo apie parodos rengimą, nekaltina savuo- sius, bet kaltina Dr. Klimą, kuris savo užduotį atliko taip, kaip laikrodis. Paga- lios Dr. Klimas kreipėsi į vi- suomenę, idant teiktusi va- lyti tuos šiukšlynus iš laik- raščių ir kad rašinėti tik teisingas žinias. Tolesniai gyrimus už teisingus rapor- tus ir darbuotę. Dar daugelį labai gražių minčių ger- biamas advokatas pasakė, bet stokoš vietos delei nega- lima suminėti. Lietuviškai kalbėjo gerai žinomas uolus darbuotojas J. Grinius, kur- ris nupiešė keletą labai vaiz- dingu prilyginimų, kaip pri- gulint prie panašios bendro- vės, žmogus nejučiomis įgy- ja nuosavus namus bei už keleto metų sutaupo gan gražią sumą pinigų; tie vaiz- deliai taip buvo gražiai at- vaizdinti, kad klausytojai suprato ir pripažino reika- lingumą taupumo ir naudą iš prigulėjimo prie tokių bendrovių, kaip kad ši Lie- tuvių skolinimo bendrovė.

Ant užbaigos pil. Chel- dinas, kaip raštūninkas šios bendrovės, patiekė ke- letą statistiskų žinių apie panašias bendroves ir naudą jų, taipgi sutraukus ben- dro izdo stovio ir apyvarta šios bendrovės, ką publika priėmė labai maloniai.

Nors dar buvo daugelis gan brandžių žinių, patiek- gan per kalbėtojus, bet nenor- rint perdaug vietos užimti gerbiamų laikraščių, pasi- tenkiname tik šiais paviršū- tiniais daviniais. Šis apra- šymas bus perdėjimų, tad pažiūrėsimė kaip atsineš ki- tų sriovių laikraščiai? Ar

gelbės kiek Dr. Klimo pamok- kinimas, ar paliaus šmeizti ir teisybę iškreipti klerika- lai ir komunistukai?

Linkėtina daugias tokių prakalbų, tad gal ir kerštų sėjėjai atsiverstų prie gero kelio.

Striukutis.

BALTIMORE, MD.

Nenorėdamas užimti daug vietos "Amerikos Lietuvių," nors trumpai perbėgsiu šios kolonijos lietuvių pra- eity nuveiktas ir dabar dir- bamas darbus. Vietos lie- tuviai kaip mokojo srity, taip ir tautiskai nesnaudžia. Reikia pažymėti, jog pirmie- ji šviesos spinduliai pradėjo spindėti, kada tapo sutvėta "Mokslo Draugystė," kurios mieriu buvo platinti apšvie- timą, išleidžiant mokslisko turinio knygas. Tšios drau- gystės kuopos gimė ir augo, bet per klerikaliską riksmą turėjo mirti, o vienok Balti- morės kuopa daug prisidėjo pinigiskai prie išleidimo "Apšvietos," kuri buvo spausdinama Prusuose ir Dr. J. Šliupo redaguojama. Į jos vietą tapo sutvėta "T. M. Draugystė" su skirtin- gais mieriais, kuri ir šiandien gyvuoja. "L.S.Sajunga" pakriko (L.S.S. tik skilo. — Red.), jos vietą užėmė "Kō- munistų" kuopa. Tautiskās knygynas taip pat yra už- laikomas, kur randasi dau- gelis knygų bei laikraščių. Pašalpiųjų draugysčių buvo daug; šiuo tarpu kelios iš jų liejasi į vieną po tautiskū vardu. Smuklininkų, krau- tūvininkų (štorininkų) pas mus yra perdaug. Politikos reikaluose yra iškrypę iš vė- žių; nors ir turi republiko- nių bei demokratų kliubus, bet miesto rotužėje ar kitur prakilnesnis lietuvis nėra užėmęs vietos. Lietuvos reit- kalus mūsų žmonės remia, —perka bonus, renka aukas, bet randasi gana daug ir tokių, kurie neužsiganėdina dabartine Lietuvos valdžia.

Svarbiausiu ir naudin- giausiu šiandieniniu šios kolonijos lietuvių veikimu yra tai statymas nuosavios svetainės, kuri pabaigoje šios vasaros bus pabaigta. Kada vietos lietuviai turės savo svetainę, tad neberei- kės sveitmtaučiams sumokė- ti kas metą po keletą šimtų dolarių. Svetainė mums yra reikalingesnė, negu baž- nyčia, nes pastaroji yra apa- rašyta kardinolui ir ten lie- tuviai niekō neturi. Kardi- nolas Gibons'as mirė, o ar paliko del našlaičių priegla- udos namus bei špitolę? O jis jok skaitėsi tarpe milionie- rių. Tai yra geras pavyz- diš lietuviams, kad užrašinė- jimas svetimtaučiams baž- nyčių yra bereikalingas ir tik del apkvailinimo akių, buk visur taip daroma. Tai tiek tuom tarpu iš mūsų kolonijos, toliaus dau- gias parašysiu.

K. A. Budvietis.

BRIDGEPORT, CONN.

Triukšmingas balius.

Balandžio 16 d., š.m., pa- rapijos svetainėje, įvyko ba- lius. Jaunimas besilinks- mindamas pradėjo kelti triukšmą ir nežinia del ko- mikos priezasties: ar buvo pri- sitraukęs naminės, ar delei savo tamsumo? Vietos kuni- gas sužinojęs apie tą trukš-

mą, atėjo jaunimą apmalšin- ti. Bet kunigui bemalsinant atsirado tokių drašulių, kurie išdriso kunigui pasi- priešinti ir tuo kunigą bai- siai užrustino. Atėjus sek- madieniui mūsų klebonas iš sakyklos išbarė jaunimą, iš- rodydamas jo tamsumą ir ištautėjimą. Sako, čionai au- gusį jaunimą neišgirsi lietu- viškai kalbant ir net su juom pačiu angliškai barasi. Tik gaila, kad jis iš tų betvarkių išskyrė savo chorą, kuriame taipjau randasi tos rūšies jaunimo, su muzikantu pry- saky, kuris iš bažnyčios traukia į karčemą, o paskui kitur... į svečius eina. Vienas smarkus vyrukas "išprosi- no" jį už atsilankymą į sve- čius... Taigi, man rodos, ku- nigas ir to neturėjo užtylē- ti.

Mūsų kolonijoj nemažai randasi jaunimo, bet per sa- vo ištautėjimą jis prie nieko neprisideda ir niekur jo ne- siūmato. Mūsų jaunimas ne- dalyvauja nē tautiskam vei- kime, nē mūsų draugijose jō nėra. Rodos, kad čionai nē nėra mūsų jaunimo. Jei sutiksi kurį iš jų ant gatvės ir pradėsi su juo kalbėti lie- tuviškai, tai tave pavadin- s "polanderiu" ir atsitrauks nuo tavęs.

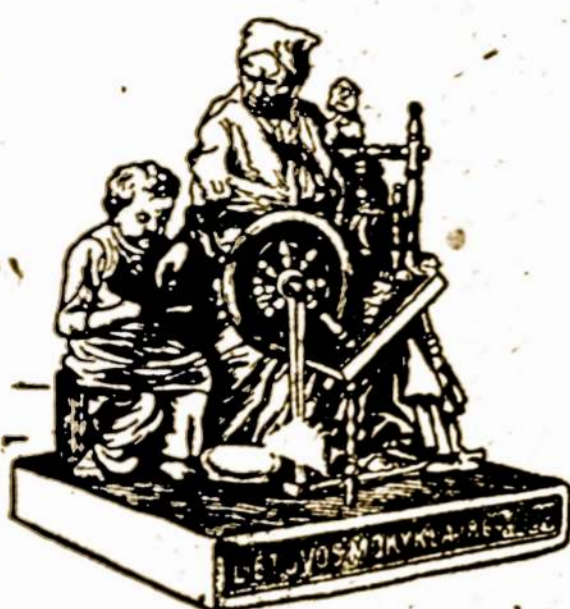
Bet kodėl taip yra? Pa- žiūrėkime, kame yra prie- žastis to mūsų jaunimo iš- tautėjimo? kodėl atsiranda tokių smarkuolių, kurių nē kunigas nepajiegia nutildyti? Mano supratimu, didžiausia priezastis, tai tame, kad čionai nesiranda lietu- viškos mokyklos. O kam la- biausia priederėtų rūpintis is- teigimu mokyklos, jei ne mu- sų klebonui. Čionai randasi didelė parapijos svetainė, kur butų galima isteigti mo- kyklą, į kurią lengvai sutilp- tų visi vaikučiai. Bet mūsų kunigui tas visai nerūpi, nes vietoj isteigti parapijos sve- tainė mokyklą, ten yra is- teigtas L.D.S. kuopos kliu- bias, kur susirinkę mūsų broliai stumdo bolūkes ir kazi- ruoja. Maža to. Jei para- pijonui prisiėina su koku reikalu nueiti pas kleboną, tai jo kelbonijoj nē nieiešok, bet eik į kliubą, kur rasi jį su lazda rankoje bemušantį boles. Tai matot, kuo mūsų kunigas rūpinasi, tačiau jis bara jaunimą, kad tas nesi- elgia prideramai. Žmonių patarlē sako: koks tėvaš, tokie ir vaikai. Arba, kaip jis mokina, taip jam ir atsi- moka. Jei norime, kad mu- sų jaunimas butų geras ir pavyzdingai elgtusi, tai jam reikia duoti gerą pavyzdį.

Parapijonas.

BRIDGEPORT, CONN.

Merginų ir moterų Dr- stē po globa Panelės Šven- čiausios buvo surengus tea- atrą ir balių 9 d. balandžio, parapijos svetainėje. Nors pas mus dabartės bedarbē, vienok žmonių atsilankē gražus būrelis. Buvo pas- tatyta drama "Sventoji Ag- nietē." Vaidinimas pavyko puikiai, aktoriai savo už- duotias atliko tikrai artistiš- kai, nes tai liudijo gausūs aploadismentai. Užvis puikniausiai atsižymėjo šie: Do- mininkas Stasiunaitis, Al- cbieta Baltušiūtė ir M. Vele- kiūtė. Čia suminėti aktoriai (Taša ant 6-to pusl.)

APIE IVAIRIUS DAIKTUS

—Mama, aš myliu tavo apsakymus; tu man daug pasakai, kas tikrai ant svieto buvo.

—Vaikeli, aš noriu, kad tu užbaigtum ir viską pradėtum suprasti.

Šiandien apsakysiu aš tau apie pasaulio vergus, nes artinasi pirma diena gegužės, kurioje paprastai šios gaudynės žmonės, kurie save jaučiasi vergais, kelia iškilmingus apvaikšiojimus.

Senovės gaudynėje nebuvo pasaulio šalies, kurioje nebuvi buvę vergų; nekuriuose šalyse buvo daugiau vergų, negu laisvų žmonių. Vieni žmonės turėjo savo nuosavybėje kitus žmones, taip kaip šiaudien turi gyvulius. Šitie vergai visada turėjo klausyti savo laikytojų. Šiandien žmonės yra laisvi, dirba vieni pas kitus už mokesčių, su kuria pasirupina savo gyvenimo reikmenis. Šiandien, jeigu žmogus dirbant pas kitą žmogų neklusau ir nedaro, ką jam darbdavys duoda, viskas ką galima su juom padaryti, tai pavartyti nuo darbo, kitaip negalima jų nubauti, nes šiaudien visi yra laisvi žmonės. Senovės laikuose tiesos vergų neapgangė jų savininkų. Jeigu kas nors sužeidė ar užmušė vieno savininko vergą, teisės nubaudė jį, bet jeigu pats savininkas sužeidė arba užmušė vergą, jokios bausmės už tai nebuvo, tik turėjo sau nuostoli, kaip kad turi netekus gyvulio. Besitobulindami žmonės susiprato, kad vergijos budas labai didelis pažeminimas, išmoko suprasti, išmoko jausti, jog laikyti vergas yra labai nedora. Bet žmonės tai suprato dar nelabai senai, apie septyniasdešimt metų atgal; geri krikščionys visiškai nemanė, kad yra bloga savo vergus turėti.

Pirma krikščionybės laikų buvo dar aršiau, tada būtų tokį žmogų išjuokė, kuris drįstų pasakyti, kad vergai laikyti yra bloga. Vergus žmonės įgavo nevisada iš vargšų žmonių, tankiai paėmavo į vergiją drąsius karininkus, karės vedėjus ir pačius kareivius, kurie susidėjo iš drūtų ir kartais pagarsėjusių vyrų savo šalyje. Viena šalis užkariavus kitą šalį, padarė visus užkariavus žmones vergais, lygiai turėjus, kaip ir vargšus pavergė, duodami jiems ant vietos vergauti arba varydami į savo šalį padalydavo savo žemes piliečiams, kurie paėmavo į vergiją. Arba paėmė paduodavo į kitas šalis vergijon; žmogus, paėmimas skaitėsi savastis tų, kurie paėmė. Kartais jurių plėšikai užpuldavo žmones liuosai gyvenančius netikė-

tai, sugaudydavo ir išvesdavo į kitas šalis ant parduomo. Žmogus žmogų gaudė ir darė sau savastį. Turėjo būti neapsakytai prastas padėjimas žmogaus būti išplėstu iš savo namų, iš savo lizdo ir tarpo pažįstamų ir būti išvestu ir parduotu į nežinomo savininko rankas, kuris pilną tiesą turėjo kaip ant gyvulio. Nevisada vergijoje žmonės turėjo blogai, nes žmogaus širdis vis tai negyvuoli, jo nervai jautriai vienijasi su akimi, ausimi ir širdžia ir daro jį palinkusiu daryti savo vergui malonę. Ypatinai toki vergai, kurie dirbo prie namų savininkų ir buvo ištikimi, jie turėjo kartais didelį užsitikėjimą nuo savininkų savo, buvo užlaikomi gerai. Jie net mylėjo savo savininkus, o savininkai juos. Buvo atsitikimų, kad savininkai davė laisvę savo vergams ir leido užimti labai svarbias vietas savo turtuose arba valstybėje pastojo turčiais ir gražiai gyveno. Juozapas, kurį broliai neapkędami parduovė į vergų nenorėdami jį užmušti tik delto, kad mažą Juozapą tėvas labiau už kitus mylėjo, broliai parduovė jį į vergų izraelitai keliauninkam, kurie parvedė jį į Egiptą ir parduovė vienam kapitonui armijos Pontiparui. Toliau mes žinome, kas su Juozapu atsitiko vergijoje. Jis buvo toks paklusnus, toks gabus, jog Pontiparas juom labiau užsitikėjo, negu savo kokiū gimine ir padarė jį vyriausiu savo namų užžiuruotoju. Vienok Juozapas dar buvo vergu ir Pontiparas galėjo jį pasmerkti už mažiausią nepaklusnumą.

Bet kada Juozapas išaiškino sapnus Faraono ir sapnai išsipildė, Faraonas pačiuosavo jį į vergijos ir pastatė vienu iš vyriausių savo ministerių, kurio rankose buvo valdžia viso Egipto. Tai yra vienas iš seniausiųjų atsitikimų, kur mes matome, kad vergas pastojo valdytojum.

Toliau atėjo gaudynė, kada visi sunai Izraeliaus tapo vergais Egipto valstybės ir be malonės buvo kankinami priešivairių sunkių darbų. Iš tarpo tų vergų gimė kudiškis motinai, ji pataisė mažą valtelę ir įdėjus į jį savo kudiškį, paleido vandenin, kad neštų ten, kur karaliaus dūktė su savo auklėtojū vaikštiniėja ir maudosi. Vergas kudiškėlis tapo karaliaus duktės sugautas ant upės ir užaugintas, kaip sunus kunigaikštutės. Užaugęs ir išsitobulines, tapo žydų išrinktas, kad vestų juos iš namų nevalios į laisvą pažadėtą žemę. Jis tapo garsiausių teisių išdavėju, kokių pasaulis geriausia žino dešimtyje Dievo prisakymų. To garsaus kudiškėlio vardas buvo Maizišius, gimęs vergu ir iš vergės motinos. Yra manoma, kad vieną kartą višas Egiptas pateks į vergų rankas per jų sukilimą prieš savo savininkus. Apgalėje savo savininkus jie patys saluosai gyvenančius netikė-

savininkus pavertė į vergus. Bet jiems pakaraliavus kiek metų, jų valdžia ir jie patys vėl į vergiją pateko.

Vienas garsus vergas, vardu Aesop, mažas budamas karo metu tapo sugautas ir tapo vergu. Bet jis buvo toks gabus, toks protingas ir didelis pasakorius, jog jo dvasios vergijoje nepavergė ir matydamas jo gabumą savininkas davė jam liuosybę. Jis tapo draugu išmintingų tos šalies žmonių ir tapo dalininku tos šalies teisių daryme.

Tarpe grekų ir romėnų daugelis vergų dirbdami pas savo savininkus susirinko sau gana pinigų, kad sau laisvę nusipirkti. Nusipirkę savo laisvę likdavosi tarnauti pas juos kaip liuosai žmonės ir laikė savo vergus. Nuožmus imperatorius Romos Neronas, pirmas krikščionių persekiotojas, paliuosavo iš vergūvės žmogų, vardu Epaphroditus, kuris vėliau pats laikė vergą vardu Epictetus. Nors Epaphroditus savo gyvenime buvo ištyres, jog vergija yra sunki, bet Epictetus daug nuo jo nukentėjo. Taigi vergas vergą labai spaudžia. Epictetus daug kentėdamas kuniskai linksminosi, kad jo dvasią niekas negalėjo pavergti. Jis išmoko mįslyti ir svarstyti taip puikiai, jog veltiau būvo dižiausių filozofų tų laikų. Nors jis pats neršė knygų, vienok jo mokiny Arianas užrašė tą, ko Epictetus jį išmokino. Garsus Romos imperatorius Marcus Aurelius, pripažino, kad Epictetus buvo jų galva protavime. Epictetus išmokino juos suprasti, jog krikščionybė geriau už pagoniją, žingsnis pirmyn žmonijos gyvenime. Vergija vienok nepasiliovė, nors jau ir visa Romos viešpatystė pastojo krikščionijai rėmėjais. Laike imperatoriaus Justiniano buvo vienas vergas, parvežtas iš Armenijos; jis buvo klišas, sukrypęs ir visų pajaukiamas; jis daugiau tiko prie moterų patarnauti. Imperatorius Justinianas atrado, kad tas sukrypęs vergas, vardu Narses nebuvo paprastu, bet buvo protą vartojančiu žmogum. Justinianas davė jam laisvę ir aukštą vietą valdžioje. Kada barbariški gotai užpuolė Romą draskyti, Justinianas tuom laikų gyvendamas Konstantinopolyje paskyrė Narses karės patarėju prie savo garsaus generolo Belisarijus. Vėliau pats Belisarius tapo pašauktas iš Romos, o kariuomenę paskirta Narsiu keravoti. Narsis pasirodė galingu generolu; jis išmušė gotus lauk iš Italijos ir vėl Romos imperatorius, Justinianas tapo jos valdininku.

Taigi niekas neturi būti pasaulyje vergu, jeigu neduos savo proto kitam pavergti, bet jį pats tobulus ir juo naudosis. Proto pajiegti Dievo prisakymų.

Taigi niekas neturi būti pasaulyje vergu, jeigu neduos savo proto kitam pavergti, bet jį pats tobulus ir juo naudosis. Proto pajiegti Dievo prisakymų.

Nemuno, Sunus.

DR. THOMA APLEIDO ŠIAULIUS.

Šiauliai, Lietuva.—Sausio 26 d. Dr. Thoma atidavė A-

merikos Raudonajo Kryžiaus ofiso raktus kapitonui Baker ir atsisveikino su Šiauliais. Vakare atvyko į Baltijos Komisijos ofisą Rygoje.

Kapitonas Thoma buvo Šiauliuose per keturis mėnesius ir apleido su puikiausiu rekordu. Jis prižiūrėjo pastymą medikamentų ir ligonbutinių reikmenų ligonbučiams ir pirmosios pagalbos stotims. Taipjau prižiūrėjo išdalinimą drabužių ir kitų reikalingų reikmenų įvairioms įstaigoms šioje apielinkėje. Kapitonas Baker atliks panašų darbą.

Amerikos Raudonajo Kryžiaus Komisija vadina Šiaulius "rail-head post," nes čia baigiasi gelžkelio kelionė iš Paryžiaus į Rygą. Iš Šiaulių į Rygą važiuoja automobiliais.

Dr. Thoma dabar dirbs Rygoje prie vaikų klinikų.

ŠIAULIŲ STOTIS UŽDARYTA.

Ryga, 12 d. kovo. — Dabar, kuomet traukiniai vaiksčioja tarp Rygos ir Berlyno, Šiaulių "rail-head" stotis tapo uždaryta ir kapitonas S. D. Baker iš Burlington, Californijos, kuris prižiūrėjo ją stoti, grįžta prie Rygos ofiso.

Kapitonas F. T. W. Boswel, direktorius Provijantų Departamento, atvyko į Šiaulius peržiūrėti visus rekordus pirm, negu stotis tapo uždaryta.

Pagelba šioj apielinkėje bus duota iš Kauno magazinių komisijos.

TAUPŪMAS.

Praeitą supatą parėjo namon Vincas, Barclay ir rado Vincuką sėdint tarp laikrodžio smūgtelių.

Vaikas verkdamas aiškino tėvui, jog jis sudaužė laikrodį bandydamas surasti, kodėl laikrodis taksi.

Tėvas mušė Vincuką už nežinojimą, už negalėjimą vėl sutaisyti laikrodžio. Bet niekas nemuša patį Vincą, kuomet jis kas šeštadienio vakarą išmaino savaitinį čekį į smulkius pinigus tarsi norėdamas pamatyti, iš ko susideda tas vienas čekis. Išmainęs jį didysis Vincas niekuomet negalėjo vėl sudėti gabalėlius į vieną pilną čekį.

Vincuko darbas aiškiai parodo, jog suardyti daug lengviaus eina negu sutaisyti. Jo tėvas, Vincas, irgi parodo tą patį kiekvieną savaitę, nes per šešias dienas jis sunkiai dirba šeštadienio vakare suardo visą darbą. Jeigu laikrodis būtų buvęs prižiurimas, tai Vincukas nebūtų taip greit sudaužęs. Taip ir didžiojo Vinco čekis būtų daug daugiau tesėjęs, jeigu būtų buvę kam geriau prižiurėti. Kuomet mokintas laikrodininkas taiso laikrodį, jis pažymi, kur kokis ratelis priguli. Nereikia žinovo tam plenui sekti su savaitiniu mokesčiu. Kuomet čekis išmaintytas, tai nors dalis jo turi būti sutauptytas perkant visuo met rasi dalis, kuomet jos prireiks.

Amer. Raud. Kryžius.

UKININKYSTĖ.

DIRVOS TRESIMAS.

miestuose. Šitos ukės, jų savininkams renčiantis pasitraukt, nebuvo gerai prižiurimos, o jiems pasitraukus ir kelis metus žemė pabuvus be priežiūros, visai į niekus pavirto, naujiesiems ukininkams, neturintiems ukininkysėje prityrimo, ją užemus, ir neturint praktikos jos atitaisyme, matosi tikra pragaištis.

UKININKAUT REIKIA MOKINTIS.

Ukininku vadinama tik ukininkas senos datos, nes jo vaikai, jo mokykloj ukininkystės mokines, su ukėmis šiadien elgiasi mokiškai. Laike pasaulinės karės, ukininkų vaikai nuo tėvų pasitraukė, pabėgo į miestus, idant ten uždirbt didelius pinigus ir sau poniškai gyvent, nes prie ukų reikia dirbt ne 8—10 valandų, bet nuo saulės užtekėjimui iki nusileidimui. Kiti, pasiliuosavę nuo tėvų vedamų ukų, iš vietos į vietą keliaudami, valkatomis virto. Ir taip tėvai, savo amžiuje priiše į pageišos darbe neturėdami, žemę jie menkia ir menkia prižiūrėjo, ir žemę galiaus nualo galutinai. Tada senas ukininkas, nematydamas sau kito išėjimo, išpardavęs gyvulius ir padarus, ukę išstatęs ant parduavimo, pats nuo jos pasitraukė. Ukė stovėjo be priežiūros gal kelius metus, kol ją kas nupirko, ir taip budama be priežiūros, galutinai nualo.

Ant' 100 šios šalies ukininkų, 99 iš jų nežino kaip apsieit, su mėšlais, nes pas tiek ukininkų nerasime stogu apdengtos mėšlynės, kurion būtų sumetamas mėšlas, ir todėl pas šiuos ukininkus nerasime mėšlo, kurio užtektu nutrėšimui pusei jų dirbamo lauko, kiekvienų metai. Patįs ukininkai nenusimano kaip apsieit su mėšlu, žemės trėšimu, dargi kiti net ir nenori su mėšlu turēt reikalus. O mėšlas ukėje lošia svarbią rolę ir todėl nėra leistinu, kad mėšlą saulė ir vėjai naikintų. Apie tai žino gana gerai agrikuluros mokyklų profesoriai, ukininkystės įstaigų agentai ir įvairiais budais aiškina ukininkams, kaip sunaudot viską, ko žemė reikalauja, idant tuomi pagerint žemės našumą ir jos derlingumą palaikyt vėlesnėms kartoms.

MĖŠLO IR TRAŠŲ APSAUGA.

Kiekvieno ukininko butina pareiga yra dabot, kad mėšlą neplautų lytus ir išplovos nebėgtų į šalikelius su lytum, ar tirstančiu sniegu. To dar negana, nes reikia mokiškai apsieit su mėšlu, ar trašomis, išvežuš į lauką, kad jį neišdrabsčius kur pakliuva, bet sunaudot tinkamai ir tai toj vietoj, kur žemė butina jį reikalauja.

Mėšlą išvežt į lauką, kiek galint, geriausia rudens metu ir ten jį iškratyt (nė palikt kruvutėse) ir tą pat, ar antrą dieną jį apart. Apart reikia, kur sunki žemė, paviršium, o lengvoji žemė, prie smilties—giliau. Pavasario metu mėšt dirvą (ir, suprantama, mėšlą tuoju apart) yra leistina tik tuloms daržovėms, beje, kopustams ir barsčiams. Bet ir šiem augalam mėžiant ir užariant dirvą rudeno metu, nieko nekenkia.

Jeigu pirmamečiai dobilai išrodo labai menki, ar tai delei javų nustelbimo, ar tai del kitokių priežasčių, tad rudeno metu reikia juos užkrėst smulkiu mėšlu, imant 6—7 vežimus ant akro. Mėšlo kratymui geriausia naudot tam tikrą vežimą su dantuotais, volais, pasturgalinėme gale, kas paprastai vadinama mėšlo kratymo mašina. Ant dobilų lauko iškratyti mėšlai aparimo nereikalauja, kadangi jį vėjas išnešiot nepajiegtia, nes žemė yra jau dobilų apsaugota, kuomet kitokią dirvą mėžiant reikia apart, nes ten žemė liuosas ir greit pakeliama ir nešama į tolimas vietas. Jeigu mėšlas, išvežtas į lauką, negali but tuojuas apartytas, tai dešimtį kartų geriau jį palikt mėšlyneje, negu laukuose ne apartu, ar kruvutėse sumestu.

MAŽ DAUG APIE MĖŠLUS.

Daugelis, ypač naujų ukininkų, teiraujasi apie trėšimą dirvos minerališkomis rugštimis, beje, kalkėmis ir margeliu, arimą vasarųjųenoš, javų sėjimą ant dirvos, trėštas žaliuoju mėšlu, apvalymą dirvos nuo piktžolių. O tas viskas yra tamė pačiam sumezgime, kurs reikalauja didelės atydos, idant įgyt geras pasekmes ukininkavime, idant ukininko trusas neštų jam pačiam naudą. Kad tą atsiekt, be mėšlo apsieit negalima, kaip jau pirmiau sakyta.

Mėšlas mėšlui nelygus, yra jų visokių rūšių. Arklių mėšlas turi daug karščio, yra sausas ir savyje turi žymę dalį azoto, nes arkliai minta pašaru, kurs sutraukia į save daug šito gazo (azoto); jis greit kaista, lengvai krtovoj praskista ir greit pasileidžia. Nuo vieno arklio, vidutinio didumo, per metus gaunama 500—800 svarų mėšlo, kurį reikia maišyt su galvijų mėšlu.

Galvijų mėšlas. Galvijai (raguočiai) minta, žiemą ir vasarą, pašaru, turinčiu savyje skystas sultis, tad ir jų mėšlas yra skystas, kaista ir puva gana pamaži, kaip kruvoj, taip ir žemėj, todėl ir vadinasi "šaltas" mėšlas, ir augalams jis duoda maitingumo mažiau negu arklių mėšlas. Daugumas mėšlo nuo vieno galvio ja nevienodas, nes paėina nuo to, koku pašaru galviją yra šeriamas ir kaip daug pašaro jam duodama. Nuo paprasto galvio gaunama mėšlo apie 800 svarų į parą bet jis mėšlynėje sumažėja iki 400—500 sv.), tad per metus susidaro apie 1000—1,400 svarų, jei galvijąs apvalius metus stovi tvarte.

Avių mėšlas, yra karštas ir sausesnis už arklių mėšlą, greit tirsta (supuva) ir išduoda daug amono, todėl netenka savyje azoto ir užteršia tvarto orą. Todėl tvartuose, kur laikoma daug avių, klojama daug šiaudų ir jie laistoma vandeniu, kad bereikalingai nedegtu. Per žiemos mėnesius, nuo vienos avies gaunama mėšlo 200—300 svarų.

Kiaulių mėšlas yra skystas ir šaltas, bet ant augalų veikia gerai. Jis maišomas su galvijų mėšlu. Nuo vienos kiaulės, laikomos tvarte apvalius metus, mėšlo gaunama apie 1,000 svarų.

Mėšlas naminių paukščių (vištų, žasų, ančių ir t.p.) yra sausas, savyje turi daug salietros ir fosforo rūgšties, ant kruvos greit perdega, o jei netinkamai užlaikomas, nustoja salietros, arba 50 nuosimti savo vertės. Jis geriausia tinka daržų trėšimui. Ukininkai laikanti naminius paukščius, gali surinkt daug jų mėšlo, jį sunaudot daržovėms, kas duoda gerą naudą, jei tik jis gerai stnaudojamas. Geriausia jį suimt iš paukščių tvartų reguliariškai, sumaisant su malkiniais pelenais ir supilt ant kruvos saušon' vieton—pastogėje. Jis žemėje greit praskysta ir greitai veikia ant augalų. Todėl jis ir naudojama tokiems augalams, kurių augimas norima pagreintint.

Čia paminėti mėšlai yra žmonių naudojami nuo tukstančių metų. Juose yra augalams reikalingas maitingumas, nes jis iš augalų ir susideda. Mėšlas susideda iš gyvulių atmatų, susimaišiusių su pašaro likučiais. Atmatos susidaro iš pašaro liekanų ir išmatų gyvulių kuno. Juo geresniu pašaru gyvulis yra maitinamas, juo daugiau ir geresnio mėšlo gaunama, o juo daugiau gerō mėšlo duodama žemei, juo didesnė naušia ukininkui. Jei gyvuliai yra prastai maitinama tvarte, ar laikoma netikusioj ganykloj, ukininkas dukart žudo savo naudą. Dalis duodamo gyvuliui pašaro, eina atnaujinimui organizmo, suvirintas pereina į kraują ir išgaruoja kvėpavimu ir prakaitu, o kita dalis pereina į šlapumą ir kašą. Todėl dalelės, iš kurių pašaras susideda, pereina į mėšlą, tik kitokioj kiekybėj. Vystymuisi gyvulio kuno eina azotas, krakmolos (miltų pavaldė) ir cukrus, gi dalelės pelenų (fosfatus), eina į kaulus ir pieną. Kas nesunaudojama gyvulio kuno vystymuisi (raumenims), kaulų, plaukų, taukų sluogsniams arba pieno, tas pereina į mėšlą.

MĖŠLAS ŽALIAS.

Išimant mažiukes ukės, visur yra vedamos ganyklos, kuriose laikoma gyvuliai užtvaruose dienomis (anktimis labai retai), lauke. Tuomi ukininkui darosi skriauda, nes mėšlas liekasi ne ariamame lauke, o jo dirbama žemė taip reikalauja! Kad tam užbėgus kelią, kiekvienas praktikoje prityres ukininkas, sėja kokias nors greit augančias žoles, idant šiaip - taip pavaduot stoką mėšlo.

Tokios žolės ariama vėlyvu rudens laiku, bet pirmiau negu šalnos jas pagadina. Vienok, jeigu atsitiktų, kad šalna jas nukastų, tai galima jas dar apart, tą pačią dieną, nes po jų lapais žemė dar nėra išalus. Jeigu tokios žolės yra išaugę didelės, tai, suprantama, jų aparimas yra' negalimas, todėl jis reikia pirmiau arimo volu suvoliot ir tada apart; apart reikia gana giliai. Pavasarėje šiaip užtrėštą dirvą, reikia akēt pjuklinėmis akėčiomis (diska), arba kulta (Būs daugiau)

LIETUVIAI AMERIKOJE

(Tąsa nuo 4-to pusl.)

atliko savo roles su nepaprastai gabumais. Kiti, kurių čia nesuminėjau delei stokes laiko ir vietos, taipjau puikiai lošė. Visi aktoriai buvo labai gražiai ir tinkamai apsirėdę ir pats veikalas režisieriaus buvo padidintas ir pagražintas, tad ir padarė ant publikos didelį įspūdį. Vietomis publika taip susigraudino, kad net balsu verkė.

Po teatro prasidėjo šokiai, o žmonės vis kalbėjo apie vaidinimą ir negalėjo jo užmiršti.

Viršui paminėta draugija gyvuoja nuo gruodžio 8 d., 1912 m.; narių turi apie 135 ir finansiškai gerai stovi. Ši draugija prisideda prie visų gerų darbų. Pavyzdžiui, šv. Jurgio bažnyčiai yra paaukavusi 200 dolarių, įtaisė bažnytinius rubus, arnotą ir kupką. Be to, ji prisidėjo ir prie tautiškų reikalų, kaip tai: nupirko Lietuvos Laisvės Paskolos bonų už 100 dol. ir aukavo mažesniais sumomis.

Pageidaujama, kad pas mus dažniau sulotų panašių veiklų ir linkiu laimėms kloties draugystei ir neužilstančioms darbuotojoms.

Ten Buvęs.

VILNIAUS GYVENTOJŲ UPAS.

„Elta“ yra prisijūsi toki kablegramai apie Vilniaus gyventojų upą, kaip jis yra perstatomas laikraščio „Kurjer Polski“ (Lenkų Soc. Partijos):

„Kurjer Polski,“ Gryžusio Warszawa lenko žodžiais, rašo: blogai darosi Vilniuje. Redakcijos pilna skundų ant „soldateskos“ plėšimų, prisidengiant rekvizicijomis. Raitelių elgimasis toksai pat, kaip rusų kazokų. Gyventojų nuomonė persikeitė. Pradžioje jie buvo palankūs Lenkijai, dabar jie eina prieš Lenkiją. Valdinių endekiški pasielgimai atstumė žmones. „Odrodzenie“ mitinguose šaukiama „šalin, svetimieji.“

Taip kalba įsipykę ant tautininkų demokratų lenkų socialistai (p.p.s.), bet patys endekai tur bur yra kitos nuomonės apie savo darbuotę Vilniuje.

Lietuvos Informacijų Biuras.

26—IV—1921 m.

Elta.

LENKŲ ENDEKŲ SIAUTIMAS LIETUVOJE.

Kuomet Belgijos žemėje eina tarp Lietuvių ir Lenkų ilgai laukiamas „broliškos“ derybos delei išsprendimo visų ginčų, Vilniuje ir Lietuvos Rytuose lenkai endekai nepaliauja siautę. Štai koksai yra gautas nuo Balužio iš Kauno kablegramas apie įvykius paskutiniuose dienose:

„Barandžio 19 dieną, kuomet pripuola sukaktuvės delei paluosavimo Vilniaus iš bolševikų, endekai norėjo paskelbti pilną Vilniaus prie Lenkijos prijungimą. Tuo tikslu jie iškėlė ant Gedimino kalno Lenkijos vėliavą vieton buvusios ten Viduri-

Pr. Budvytis—Syrūnelis.

IS POEMOS „NUGALETOJAS.“

Aukščiausias vadžioja pasaulį takais, Užklotais giliosios slapybės rukais, Niekam neįspėtom ribom.— Dabinamė veidus garbingais darbaus šiandie, pasipuošę gyvybės žiedais, Ryt—verksim, krutinėm plikom.

Mieloji saulele! šiandieną švieti,— Šypsaisi ir šildai pasaulį, skaisti! Ryt—pasislėpsi ūmai.— Ištiesė rankas nun keliaujam tavin, O ryt, susikaubė—tamsion užmarštin Keliausim, negrįžt amžinai!

Gamtuzė prie laimės vilioja jaunos, Kuomet išluosuoja iš ledo žiemos Saulutės karštį spinduliai. Pasklidus paukštelių dainelių aidams, Taip noris gyvenit—žydėti žiedams. Gana jau miegoti giliai!

Jausmuzį krutinė, vis naują tikta, Sau pina gamina ir myli karštai, Ir lieja tą jausmą širdin.— Širdis gi krutinėj nenori berimt: Svajonė sau kelias, tik spėjus užgimt, Ir liekia tolyn, tik tolyn...

Neberanda ribų, nebežino kraštų Išsilieję jausmai iš krutinių karštų... Jau rodos pasaulį užlies!... Bet suspėjo ateit rudenėlis tikta Ir pasaulį išsyk nebe tą pamatai,— Nereikia jau burtų šalies!...

Tik nugelto, žiurėk, dar lapeliai keli, O pasaulio jau to ir pažint negali.— Dairaisi apilnkui liudnai, O pamatę ramių žilagalvių kelius, Ir išskaitę skausmus jų veiduose gilius, Sau klaus: „kur dingo sapnai?...”

Tenenių—Kalniškiai. 1920 m.

(„Trimitas.“)

Nauji Mažžemiai.

(Feljetonėlis)

Dvarininkai, norėdami apeiti įstatymus ir žemės reformą, paskutiniu laiku tarp savęs pradėjo dalintis įvairiais budais savo žemės.

Iš Ž. U. ir V. T. M.-jos įgalotinio pranešimo.

Pas mane atėjo dvarininkas ir atsiduso: —Gal tamsta man duosi žemės? —Aš nustebeu: —Kaip žemės? Tamsta turi daugiau aštuonių šimtų dešimtinių. —Iš kur? Iš kur? Iš viso pusantros dešimtinės. Aš mažžemis... Čia dokumentai.

Pradėjo popierius ant stalo. Skaitau: trečiųjų teismas nusprendė ir padalino dvarininko žemę tarp paveldėtojų ir teismas tą nusprendimą patvirtino. Dokumente buvo išvardyti šie paveldėtojai: pats dvarininkas, 13 jo seserų, 15 brolių, dvarininko žmona, 3 dukterys, 4 sunus, 73 dėdės, 82 tetutės, 4 mopsai, 5 katės, 6 arkliai, 5 karvės, 7 kiaulės, 2 gaidžiai, 15 vištų, 4 akėčios, 16 tekinių, 93 sienojai, 1 kailiniai, 5 batai, 2 laikrodžiai, 5 plugai, 8 varnos ir tt...

Dvarininkas vėl atsiduso: —Dokumentai kaip reikia, viskas tvarkoj... Dabar tamsta pats matai, kad kiekvienam išeina tik po pusantro dešimtinės. Gal galėsi duoti žemelės? —Je išeis įstatymas, kad gaidžiams ir akėčioms duoti —duosiu. —Gal tamsta sugrąžintum tą pusantro tūkstančio dešimtinių, kur paėmei karčiams? —Tegul varnos ir batai paduoda ant manęs skundą. —Je tamsta nesugrąžinsi, mes visai bežemiai paliksime. Ir aš atsidusau —nelaimingi naujieji bežemiai!

P. Butėnas. (Iš „Socialdemokratas.“)

Balutis. Lietuvos Informacijų Biuras.

28—IV—1921 m.

PIRKITE LIETUVOS LAISVĖS PASKOLOS BONUS.

Lietuviai Budavotojas.

Lietuviai, turinti ką nors budavoti ar taisyti, iš lauko ar iš vidurio namų, kreipkitės pas mus — kuogeriausį darbą atliekame.

ANTANAS STOKKUS, 661 Military St., Worcester, Mass. (16—19)

MADAME LASKEY. Ji apsaugo Ateitį, Praeitį ir Dabartį—teisingai. Kalba lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai. Duoda geriausius patarimus visokiuose reikaluose: meilėje, vertėvystėje, ginčuose ir taipgi nuneina į namus ant pareikalavimo.

Taipgi praneša savo draugam, kad jos užsiėmimo vietą likos atidaryta toj pačioj, ką pirmiau buvo prieš apsigimę.

MADAME LASKEY, 87 Pleasant St. ant viršaus Tel. Cedar 260

Darbininko Draugas PAIN-EXPELLER

Vaizbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofice. Garsus per daugiau kaip 50 metų. Fėmyk Ikaro (Anchor) Vaizbaženklis

RUPINAMĖS LAIVA LAPLAND PARTRAUKTI Į BOSTONĄ.

„Amerikos Lietuvių“ Agentura ir Baltic States Finance Corp. iš Bostono rupinasi palengvinti mūsų pasażieriams, partraukiant laivą Lapland iš New Yorko į Bostoną gegužės 7 d. Kas tik turite pasportus gatavus, kreipkitės pas mus tuoj, kelionę turėsite kuongeriausią.

M. PALTANAČIA, 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

AR JUŠŲ KUDIKIS GERAI MIEGA?

Jeigu jis nemia, jis yra nesveikas. Mažu jus neduodat jam tokį maistą, kuris jam yra reikalingas. Kudikių viduriai turi būti sveiki, tik tada jie galės gerai miegoti.

Ant 3-čio puslapio šio laikraščio šiandien rasit apgarsinimą šio originališko kudikių maisto. Iškirpkit kuponą, pasiųskit Borden Kompanijai ir jus aptursit, dykai, pamokiniams kaip valgydint kudykį su Eagle Brand ir kartu su Kudikių Gerovės Knyga.

Severos Gyduolės užlaiko seimynos sveikata.

Atgaivinkite savo nervus.

Jeigu jaustite pavargis, arzus, neruotas, lengviai sujudintas, jausmas nuo trūksumu, negalite miegoti — tada nepadarisite giarius imdamas

SEVERA'S NERVOTON

(Severo Nervoton), tam tikrus gyduoles dėl tokių negalų. Jie nutūda nervus, atneša ramų ir paspirnanti miegą ir atgaiviną nervų sistemą. Perek \$1.25. Gaukite nuo savo aptakorius. Reikalaukite Severo. Neimkite kitokių.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Nepaprasta Proga Vyrams!

Silpni ir nerviški vyrai yra paluosuoti nuo tų ligų, kuomet vartoja Novo. Šita yra stebėtina gyduolė, kuri išgydė tūkstančius. Jeigu jus kenčiata nuo nerviškumo, esate silpni, turite inkstų ligą, arba bilė kokią ligą jusų organų; jeigu jus negalite koncentruoti savo mintis, arba būtų nagmalii žmogumi, tai Novo jums padės. Šita gyduolė padarys jus stiprius ir energiškus į trumpą laiką.

Patvirtinti jums, kad Novo išpildę visą tą, ka sako, mes jums pasiūsim 15 dienų bandymą, vertės \$2.00, kuomet jus prisijusite savo vardą ir adresą ir 50 centų pašto ženklais dėl pašto laišu. Tėmikit, kad mes nesuolom jums kokių tik „sample“ bet pilną 15 dienų gydymą, kuris daugelį sykių yra gana sveikais padarę. Šita proga nėra ant visados, taip jau rašykite tuojus ir gyduolė bus jums greitai laiku prisiūsta.

NOVO COMPANY, Dept. 39—BOX 33, Brooklyn, N. Y.

SUGRAŽINKIT LINKSMAS DIENAS!

SUGRAŽINK ATGAL DRAUGISKUMĄ, MEILĘ, DAINAS, MUZIKĄ IR ŠOKIUS, TŲ LINKSMŲ DIENŲ, KURIOS JAU PRAEJO...

Įsigyk GRAFONOLĄ, kuris pahinksms jus namus. Lietuviški Rekordai, padaryti Lietuviškų artistų: dainos, monologai ir muzika. Musų krautuvejė randasi didelis pasirinkimas REKORDŲ ir mašinių. Iš kitų vietų lietuviai norinti įsigyti Grafonolą arba lietuviškų rekordų, rašykite mums, reikalaukite katalogo, pridėjus savo adresą ir už 2c. stampą, adresuojant:

M. PALTANAČIA, 15 Millbury St., Worcester, Mass.

Skaitykite ir platinkite Tėvynės gynėjų laikraštį „TRIMITAS.“

„Trimitas“ kas savaitę lankydamas savo skaitytojus, parneš jems įvairiausių naujienų apie politikos ir karo padėti, pasakos apie mūsų karžygius—kariuomenę, šaulius — partizamus žygius fronte, apie musų priešo nedorus darbus ir klastas.

„Trimitas“ duos įvairiausių pamokinių ir patarimų, reikalingų kiekvienam Tėvynės ginėjui žinoti.

„Trimitas“ dės gražų eilių ir karo dainų, apysakų, atsitikimų, ir feljetonų iš kovų lauko, ir pačių kovotojų gyvenimo.

„Trimitas“ eina 34 pusl. knygėlėmis, papuoštas gražiu viršeliu, žada pradėti eiti pakeiksluotas. Adresas: „TRIMITAS,“ Kaunas, Laisvės Alėja 26, LITHUANIA.

Parsiduoda geri Stubos Furničiai.

3 ruimai ir kuknė gerai įrengta mažai familijai. Kas norėtų pigiai nusipirkti tesikreipia pas— VINCAS TRUNCA. (2-tros lubos) 11—5-th ave. Worcester, Mass. (17—18)

Naujas Knygyno Katalogas.

Pranešu gerb. skatitojams, kad jau gatavys „Amerikos Lietuvio“ knygyno naujas Katalogas. Todel, kurie norite gauti minėtą katalogą ir parsitraukti gerų knygų iš musų krautuvejės, teikisitės priduoti savo adresą ir 2c. pašto 18šoms.

M. Paltanavičia, 15 Millbury St. Worcester, Mass.

Kuomet skauda junas galvą arba negalite matyti skaityti arba dirbti, ateiokite pas mus ir mes pritaikysim jumi akinius, kurie jumi pagelbės.

POPE OPTICAL CO. 397 Main St., Worcester, Mass. (Viršui Moulton's krautuvejė; Tel. Park 5857.

Skilvio Nedatekliai, Nervin-gumas, Prastas Kraujas ir Cirkuliacija

yra priežatys devynės iš dešimties musų ligų, kentėjimo ir vargo. Daugumas šių priežatčių gali būti prašalinta vartojant puikias gyduoles Nuga-Tone kuris padaro tirstą ir raudoną kraują, stiprius nervus ir tvirtus vyrus ir moteris.

Silpni Nervai

reikiā silpna, paniurusia, pavargusi nenormali sistema. Kiekvienas organas ir veikimas kuno priguli nuo nervų stiprumo gyvenime ir veikime. Nervų stiprumas yra pamatinė sprenžina kuri kontroliuoja musų sveikata, musų veikimą, musų linksmumą ir musų laimę.

Vyrai ir moteris su silrusiais nervais, silpnais nervais yra ligusti, nervingi, naugeti, neilinksmi ir nēra tinkantis sutikti gyvenimo atsakomybės.

Nuga-Tone yra puikiausia gyduolė pasautyje silpnos ir nervingoms sistemoms. Jis turi savej daug Phosphore kuris subudovoja stiprius nuolatinius nervus, gerą sveikata, raudonus ir linksmą apsiėjimą.

Skilvio Nedatekliai

nevirškinimas, dyspepsia, žakėjimas, gausi viduriuose ir žarnuose, rausėjimas, rugštumas, neprimmus kvapas, apsvėdės lietuvių, deginimas, skilvio ligos ir panašūs nevirsikimo nedatekliai yra paprastai greitai prašalinami vartojant šias geras gyduoles Nuga-Tone. Jos suteikia gerą miegą ir jauti kaip naujas žmogus.

PRISIŪSKITE ŠITA KUPONĄ ŠIANDIEN

National Laboratory, L. 702, 537 S. Dearborn St., Chicago.

Quodotini Tamstos—Rasit šiciā idetą \$... už ką prisiųskit stampais apmokėtą... bonką Nuga-Tone.

Vardas: _____

Gatvė ir No. arba R. F. D. _____

Miestas (City): _____ State _____

Ruffles galima gauti visose aptiekoose po 6c. bonką, arba tiesiog iš išdirbėj per paštą už 76c. bonką.

F. AD. RICHTER & CO. 3rd Ave. & 35th St. Brooklyn, N. Y.

BALTijos - AMERIKOS LINIJA PERSIKRAUSTĖ Į DIDELĖ VIETĄ.

Augantis pasażierių biznis Baltijos - Amerikos Linijos, kuris vartoja tris puikius, didelius garlaivius tiesiog į Hamburgą, Danciją ir Libavą, pareikalavo Kompanijai kraustyti nuo 42 Broadway į Bowling Green budinką ant 9 Broadway, New York City.

Didesnė linijos vieta bus pasażieriams ir agentams kompanijos daug parankesnė. Musų patarnavimas pasażieriams ir agentams bus išpildomas su tokiu pat dideliu noru, kuris padarė šitą liniją taip populiariška.

Kompanijos garlaiviai visuomet yra gerai užsiuskiti ir būtų patartina pasirupinti vietą ant laivo kuoankščiau.

Ketvirtas kompanijos garlaivis, S. S. LATVIJA, BUS GATAVAS PABAIGOJE GEGUŽIO MĖNESIO.

BALTIC STATES BANK

Kapitalas ir Pervirsis \$250,000.00

Vienintelis Lietuvių Valstijinis Bankas Rytinėse Valstijose.

Priimame Pinigus Padėjimui ir Mokame 4%. Padėjlius galima prisiusti per paštą.

Siuočiamė Pinigus į Lietuvą Zemiaus Kursu. Garrantuojame už visus per mus siuočiamas pinigų perlaidas.

Parduodame Laivakortes į Lietuvą ir iš Lietuvos. Prigelbsime pasidaryti reikalingus kelionei raštus ir kitokius dokumentus.

BANKO VALANDOS: Šiaip dienomis—nuo 9 v. ryte iki 3 popietu. SUBATOMIS — nuo 9 val. ryte iki 7 val. vakare. PANEDĖLIAIS — nuo 9 val. ryte iki 8 val. vakare.

BALTIC STATES BANK 294 — 8th Avenue New York, N. Y. KAMPAS 25-TOS GATVĖS

American Citizens Lithuanian Information Committee.

J. S. Lopatto, Esq. Press. J. O. Širvydas, Secr. J. J. Bielskis, Treas.

Headquarters: 25-th Str., & 8-th Ave., New York, N. Y. Phone Greenpoint 2427.

All communications should be addressed: 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Members of the Executive Committee:

A. Kodis, esq. F. J. Bagočius, Esq. A. B. Strimaitis. J. T. Kazlauskas. V. Lazdynas. A. Ivaškevičius. K. Sidlauskas.

Žemiaus telpa tekstas telegramos, pasiūstos Washington Senatoriui LeBaron B. Colt, Imigracijos Komisijos Senate pirmininkas, Senatoriui Wadsworth ir Kongresmonui Siegel.

Balandžio 21, 1921.

In a note to the Congress Committee on Immigration, April 20, 1921, the Secretary of the Department of State, amongst others referred to the Lithuanians as "largely people from the slums, the vast majority of them Jews of an undesirable type."

The people of Lithuania and American Citizens of Lithuanian descent, numbering about 800,000 in this country, have many times proven that they constitute a desirable addition to the population of any civilized country.

The Lithuanians have shown their worth to the world by their diligence in their own country and a comprehension of government and establishment of democracy.

There are no slums in Lithuania and there is no apparent desire of the population, regardless of nationality to emigrate anywhere. It is true that there are some Jews, refugees from Poland, fleeing from pogroms to the shelter afforded in Lithuania; perhaps they are planning to come to America, but it

would be unjust to refer to them as "undesirable Lithuanian Jews." Therefore we, the American Citizens Lithuanian Information Committee, representing the American Citizens of Lithuanian descent, protest against the misrepresentations and the limitation of immigration. We beg you Sir to insist that the above mentioned mis-statement be corrected and immigration not restricted.

J. O. Širvydas, Secretary. J. J. Bielskis, Treasurer.

SPIAUDYMAS IR DŽIOVA.

Džiova sergančios ypatos greičiausia išplatina tą ligą spaudydamos. Neatsargūs spaudytojai yra netik biau-rūs, bet ir pavojingi.

Išdžiuvę spaudalai, arba kojomis suminti, lengvai įk-vepiami ir plaučius su dulke-mis ant gatvių, namuose, traukiniuose arba gatveka-riuose. Žmonės ir rankomis neša gemalus ir burną. Kas-dien mes; nežinodami, čiu-pinėjame suterštus daktus. Pavyzdžiui, džiova sergantis vyras spiaudo ant gatveka-rio grindų. Mažas vaikas, netėmydamas numeta savo bole. Paimdamas tą savo bole, vaikas nežino, jog ant jos jau randasi visokių ge-malų. Gemalams trumpa kelionė nuo vaiko pirštų į burną.

Paimkime kitą pavyzdį. Neatsargūs džiovininkas spiaudo ant gatvės. Mažas vaikutis, risdamas lanką, pa-ima gemalus. Vaiko rankos, čiupinėjant lanką, paima ge-malus ir tuoj į burną. Todėl nekalti vaikučiai turi atsā-kyti už suaugusių nežinoji-mą.

Vaikai visuomet daug greičiau užsikrečia, negu suaugę. Jie visuomet čiupi-nėja visokius užkrėtus daik-tus. Jiems neužaina ant mislių, jog rankas reikia tankiai nusimazgoti.

Gemalai per metus gali buti žmogaus kune ir jis ga-li visai nežinoti, jog yra už-sikrėtęs. Bet kaip tik kunas pails, arba nusilpnės nuo ligos, vargo, rupescio arba persidirbimo, tuomet gema-lai gali atnešti greitą džio-va.

Moterys tik retkarčiais spiaudo. Joms tai nepritin-ka. Bet kodėl vyrai spiau-do? Tas paprotis taip jau ir jiems nepritinka.

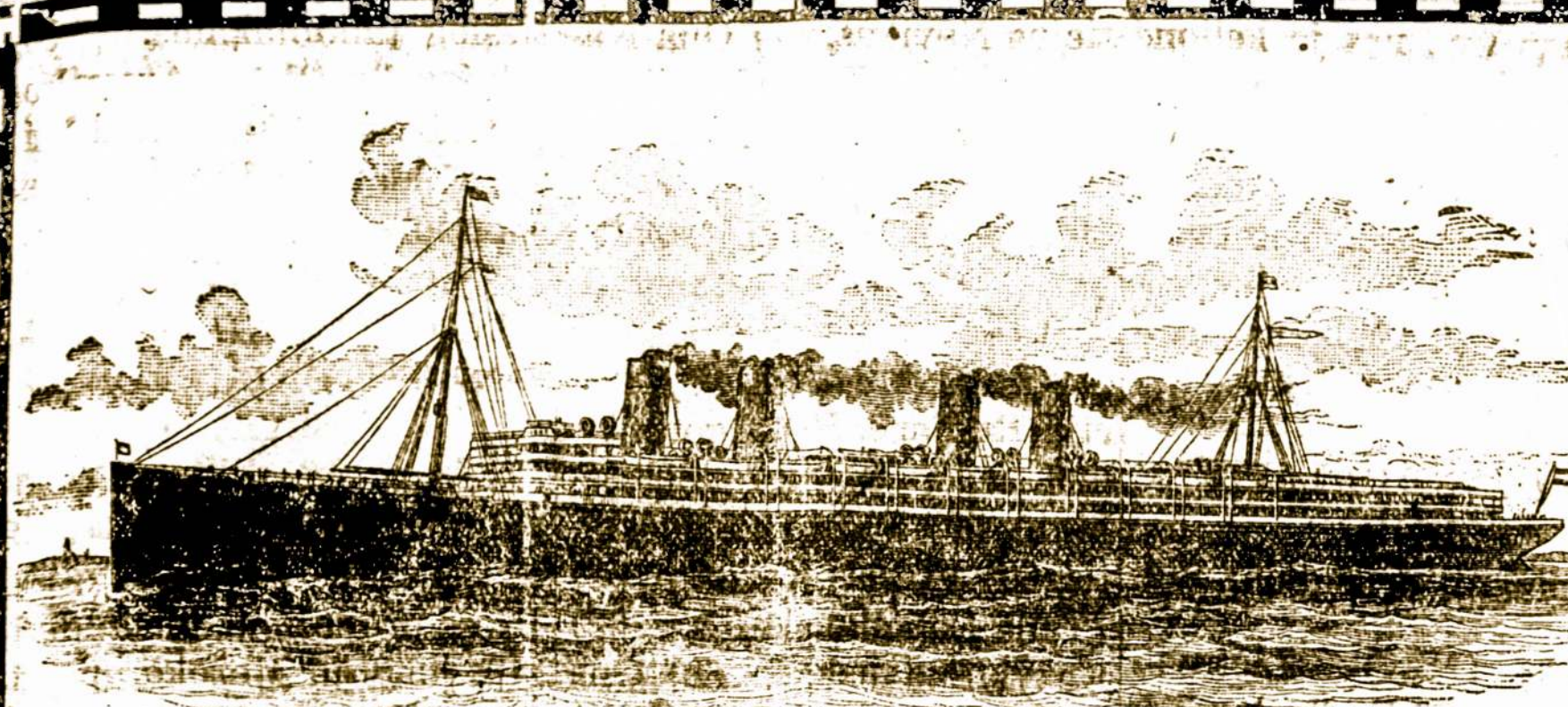
Neatsargūs žmonės yra pavojingi. Spiovimas turi buti pa-naikintas ir tik tuomet džio-va sustos plėtosis.

Šioje šaly randasi du mi-lionai žmonių, kurie serga džiova.

Amer. Raud. Kryžius.

Parsiduoda gera Farma.

Kas nori tikrai geros nediidelės farmos, tai pamatykite šita farmą, o busite laimingas įsigijęs šai TABAKO FARMĄ. Yra 30 akrių; 5 akriai tabako auginimui. 1920 m. palmta 4,000 dol. už tabaką, 15 akrių geros dirbamos žemės ir 10 akrių girios. Parduosiu gyvulius, triobas ir vis-ką. Savininkas nori didesnė farmą pirkti. todėl šita parduoda. Adresas: M. JUODSNUKIS, P. O. BOX 71, Broad Brook, Conn. (18-21)

KELIAUK Į LIETUVĄ SU MUSU PASAŽIERIAIS BUSI MUMS DĖKINGAS!

Kviečiame visus "Amerikos Lietuvio" skaitytojus, kurie žadate keliauti Tėvynėn arba savo draugus pakalbinti, kad keliautų per mūsų agentūrą, užtikrinam, kad kiekvienas busite užga-nėdintas mūsų rupesciu apie jusų gerą išsirengimą iš namų ir prižiūrėjimą New Yorke, gerą nakvynę, aprūpinimą su takų reikalais ir palydė-jimu jusų ant laivo.

Didžiausias burys iškė- liaus Gegužės 7-tą, laivu

Lapland.

Jeigu nori gero laivo ir geros kelionės, rengkis su šiuomi buriu, o pilnai busi užganėdintas. Šimtai per muš iškėliavę parašę mumi laiškus su pilnu užsiganėdi-nimu. Laivas Lapland yra vienas iš didžiausių laivų, vi-siem pasažieriam yra ruime-liai, švarios lovos, geras val-gis nešama ant stalų. Viso-kių žaidimų, muzika, apie septynių dienų kelionė visiškai nenusbosta. Ant šito laivo bus didesnė pusė lietu- vių, nes keletas agentų ren-gia sąvo pasažierius ant jo, bus gražiai išelisti ir Berly-ne pasitiks mūsų atstovas iš Kauno, kuris visus kelionėje prižiūrės iki Kaunui.

Šifkortė per vandenį 100 dolerių, takų 5 doleriai, nuo Antverpo į Eydkunus 7 dol. su centais. Tokiu budu kelio-nė pasidaro pigi ir gera.

Vežis gali ką nori.

Gali vežtis sąu ką-tik turi ant trukio į New Yorką; veža 150 svarų prie tikioto iš visų kraštų Amerikos, kas yra daugiau galima damokė-ti, mokestis neperdidelė. Ant laivo veža kufora 10 ketvir-tainių pėdų, gali sverti apie 250 svarų. Muitą reikia mo-kėti tik Lietuvoje, bet tik už naujus daiktus, muitas labai lengvas. Vaikai nuo metų iki dešimts metų moka pusę šifkartės. Ko daugiau nori žinoti, klausk pas mus.

M. PALTANAVICIA.

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Vienas burelis iškėliaus Balandžio 30-tą laivu New Amsterdam į Rotterdamą. Keliaus daugelis lietuvių iš Worcesterio ir kitų miestų.

Pasportų reikia.

Nekurie mūsų laikraščiai pagarsino, buk pasportų ne-reikia, yra netiesa, paspor-tai kaip buvo reikalingi taip ir yra, reikia išanksto juos išsiimti ir kur reikia užvi-žuoti.

Gerai laivai eina.

Gegužės 14, laivas Vestris Gegužės 17, laivas Carmania Gegužės 3, laivas Aquitania Geg. 12, laivas Mauretania Gegužės 24, laivas Aquitania Ant jų galima važiuoti į Antverpą, tiesi kelionė į Eydkunus. Kaina per jures 100-dolerių.

Hamburga.

Gegužės 21, lv. Minnekahda Birželio 2, laivas Manchuria

Rotterdam.

Gegužės 7, laivas Noordam Gegužės 14, l-vas Rotterdam

Kainos laivakorčių.

- Antverpą..... 100 dol. Rotterdamą..... 100 dol. Hamburgą..... 125 dol. Dancigą..... 135 dol. Libavą..... 145 dol. Prie visų kainų reikia dadėti 5 dol. karės taksų. Iš Antverpo į Eydkunus 7 dol. su centais. Iš Rotterdamo į Eydkunus 4 dol. 60c. Iš Libavos į Kauną 4 doleriai. Kviečiame kiekvieną "Amerikos Lietuvio" skaityto- jį ir jų draugus kreiptis pas mus ne tik su klausimu, bet su tikru reikalu, pirkti šif- kartę pas mus, siųsti pinigų pas mus. Keliaudamas į Tėvynę nepalik savo draugą "Amerikos Lietuvį" per- mainyk adresą ir tegul su tavim kartu keliauja į Tė- vynę.

BALTIJOS AMERIKOS LINIJA 9 BROADWAY NEW YORK N.Y. Tiesi kelionė be persėdimo iš NEW YOKO per LIBAVĄ arba HAMBURG—EITKUNUS Į LIETUVĄ. LAIVAS IŠPLAUKIA KAS 14-tą DIENĄ. Dideli dviejų sriubų pašto laivai išplauks: "POLONIA"—GEG. 18 — "ESTONIA"—BIRŽ. 22 "LITUANIA"—BIRZELIO 1 — "POLONIA"—LIEPOS 6. Visi laivai turi puikius kambarius trečios klasės keleiviams. Kreipkitės prie mūsų agentų jusų mieste.

NAUJOS, GRAŽIOS, LIETUVIŠKOS ATVIRUTĖS! Tik-ką gavome iš Lietuvos labai gražių atviručių apie 50 įvairių vaizdėlių su gražiomis eilutėmis ir Lietuvos vėliavos spalvomis. Kas norite gauti šiu atviručių prisijusti, tai pa-siskubinkite prisijusti užsakymą, 5 UŽ 25 CENTUS. M. PALTANAVICIA, 15 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.

AMERICAN LINE IS NEW YORKO Į HAMBURGĄ GERIAUSIAS KELIAS RUSAMS IR LIETUVIAMS. Didžiausi moderniški "Twin Screw" Garlaivai: MINNEKAHDA—(naujas) tiktai 3-čia klasa—GEGUŽES 21 MANCHURIA—išplauks BIRZELIO 2-trą MONGOLIA—išplauks BIRZELIO 16-tą Trečia klasa iš New Yorko į Libavą \$132.00 Trečia klasa iš New Yorko į Eydkunus \$130.00 Tarnai duos valgi trečios klasos pasažieriams dideliame "dining room'e." Uždaryti kambariai bus rezervuoti del moterų ir vaikų. Kreipkitės į kompanijos ofisą, 9 Broadway, New York arba pas vietinį agentą.

Kur galima gauti "Amerikos Lietuvius." Kiekvienu savaitę galite nusipirkti už 5 centus "Amerikos Lietuvį" šiose vietose: AMSTERDAM, N. Y. M. J. Mikenas, 235 E. Main St. ATHOL, MASS. A. J. Gailunas, Lithuanian Store. BALTIMORE, MD. J. Chipurna, 20 S. Greene St. Liet. T. Knygnas, 851 Hollis St. M. J. Pilipavich, 437 So. Paca St. A. Ramoška, 514 W. Saratoga St. BOSTON, MASS. I. B. Reinherz, 84 Salem St. Jul. Rottenberg, 260 Hanover St. Palonia Exch. Corp., 37 Cross St. BROOKLYN, N. Y. Dalinkevičius, 317 Withe ave. B. Juozapavičius, 222 Berry St. Nap. Leita, 56 Hudson Ave. J. Pasienski, 87 Grand St. M. Silverman, 127 Havemeyer St. BRIDGEPORT, CONN. H. Slavin, 24 Railroad Ave. J. S. Stanaitis, 423 S. Main St. CAMBRIDGE, MASS. C. Urbonas, 877 Cambridge St. C. S. Boben, 705 Main St. CLEVELAND, OHIO. "Dirvos" Adm., 7907 Superior Ave. P. A. Szukys, 2343 St. Clair Ave. HARRISON, N. J. Ch. Bujowski, 300 John St. M. J. Dzikas, 124 Schuyler Ave. HARTFORD, CONN. E. J. Mažeika, 34 Sheldon St. HUDSON, MASS. M. Rimkus, 3 Loring St. LAWRENCE, MASS. Dom. Gavulis, 27 Haverhill St. Z. Jankauskas, 70 Lawrence St. J. A. Norkunas, 17 School alley. A. F. Wmeetra, 87a Haverhill St. J. J. Urbso & Co., 101 Oak St. LOWELL, MASS. T. Balkus, 131 E. Merrimac St. MONTELO, MASS. D. Kiela, 9 Arthur St. J. Radzevičius, 135 Ames St. Pet. Stiga, 5 Arthur St. NASHUA, N. H. Lithu. Bakery Co., 33 High St. NEW HAVEN, CONN. Chas Caron, 261 Chapel St. NEWARK, N. J. Vl. Lazdynas, 315 Walnut St. P. A. Lukšys, 314 Walnut St. PHILADELPHIA, PA. G. Domic, 3243 Tilton St. M. A. Ignatas, 1028 So. 2d-n St. J. A. Pusešius, 1338 So. 2-nd St. PITTSBURGH, PA. Mrs. M. Dears, 46 So. 22-nd St. P. Statkus, 453 N. 13-th St. PROVIDENCE, R. I. M. Silverman, 160 Chalkstone Ave. SOUTH BOSTON, MASS. P. Navickas, 311 Fourth St. "Sandaros" Adm., 327 E. Str. SHENANDOAH, PA. T. P. Kryžanauskas, 102 E. Center St. UTICA, N. Y. V. Buornot, 520 Whitesboro St. WATERBURY, CONN. Ch. K. Kazemekas, 797 Bank St.

"ARTOJAS" Mokslo, Literatūros ir Satyros žurnalas. Išleidžiamas pradžioje kiekvieno mėnesio. Dailiausias ir rimčiausias didelio formato (8x11 c.) žurnalas kokį kada Amerikos Lietuviai turėjo. Jame telpa visokių mokslų raštai, literatura, eilės ir juokai. Puslapių 24. Kaina metams \$1.00, pusei metų 60c. Paviensis numeris 10c. Reikalauk vieno! "ARTOJAS" E. 79th St. & Superior, Cleveland, O.

MOTINŲ MODERNIŠKOJI LOPŠINĖ "Cit nevertki mano mažulėli — neraudok, aš tau duosiu BAMBINO čiucia-liulita." Greičiau bėgi į aptieką ir nusipirk 50c. bonką BAMBINO Arbatinis šaukštukas tuojaus pašalinis kūdikio virdurių die-gimā ir į kelias valandas sutaisys vidurius ir galutinai pašalinis užkietėjimą. "Kūdikiai mėgsta jį! Jie prašo daugias?" Motinos! Jeigu jusų aptiekorius neturi jo, tai prisijuskite 60c. pašto markėmis laisgių T. AD. RICHTER & CO. 3rd Avenue & 2nd Street, Borough of Brooklyn, New York City.

VIETOS ŽINIOS

PAVEIKSLAI IŠ PALANGOS.

Šią savaitę Olympia teatre, Pleasant St., yra rodomi paveiksai demonstracijų atsibuvusių Palangoj, kuomet ji buvo pripažinta Lietuvai. Paveiksai yra gan išpuodingi, ypač kuomet gyventojai įsėina pasitikt Lietuvos kareivius su gėlių vainikais.

Po biskų Lietuva ir jos veikimas pradeda daugiau ir daugiau pasirodyti kitų tautų akyse. Netrukus Lietuvos vardas bus žinomas visiems. Žvaigždutė.

DR. JONIKAITIS IŠVAŽIAVO Į ATOSTOGAS.
2 d. gegužės vakare Dr. J. Jonikaitis išvažiavo į atostogas, kurias mano praleisti vakariniuose valstijose. Pakeliui aplankys Clevelandą, Detroitą ir Čicagą. Sugrįžęs pabaigoje birželio mėnesio. Ligoniams pataria kreiptis prie Dr. F. Matulajūčio.

Linkime Dr. Jonikaitiui geros kloties.

"VALKATOS" VAIDINIMAS PAVYKO.

28 balandžio vakare, Lietuvos svetainėje, L.D.D. Dr. J. Jovaišas mėsėjai vaidino K. Vosyliaus keturių veiksmų dramos vaidelį "Valkatą", kurio turinys Amerikos lietuviams, manau, gerai žinomas. Ne svetimas jis ir Worcesteriečiams, nes šis veikalas, rodos, jau trečią kartą statomas vietos scenoje. Gal dėl tos priežasties ir taip mažai žmonių atsilankė? Tur būti, nes mūsų žmonės dar neįpratę eiti į to paties veikalo vaidinimą po kelis kartus.

"Valkatos" vaidinimas išėjo pilnai gerai, už ką verti pagyrimo ne tik režisierius B. Mingilas, bet ir visi aktoriai. Žinoma, buvo viena kita klaida, bet jos buvo nežymios ir nesimetė į akis.

Mato Liniavičiaus, turbingo bankininko, rolėje p. B. Mingilas puikiai išrodė, — turėjo tinkamą kostiumą ir gerą grimą, — ir gerai vaidino. Tinkamiau tos rolės suvaidinti nė negalima. Liniavičiaus rolėje p-lė F. Juzenaitė buvo gera ir gerai vaidino, tačiau jai nepavyko tinkamai išreikšti motinos jausmą. P-lė J. Ruklytė, nors ir neseniai dar pradėjo pasirodyti mūsų scenoje, bet ši kartą pasirodė, jog ji turi neabejotiną scenos gabumą ir galės būti gana gera vaidintoja, jei toj srity daugiau pasilavins. P-lė Ruklytė puikiai suvaidino Liudmilės rolę ir tuo parodė, kad jai daug geriau tinka jaunų merginų rolės, negu suaugusių moterų. Todel aš ir patariau jai bent keletą metų nė neimti kitokių rolių, kaip tik jaunų. Zonė, kurios rolę vaidino p-lė J. Mitrikaitė, buvo gera. Sunčiausios ir žymiausios šiame veiksme rolės yra Jurgio (valkatos) ir Fadėjaus Kozlovo (Liniavičiaus dvaro užveizdos); Jurgio rolę turėjo p. K. Budinavičius, o Kozlovo — p. F. Skliutas. Nors

abudu beveik lygiai gerai vaidino, nors abudu gerokai buvo išgilingi į savo roles, tačiau p. Budinavičius savo rolę geriau buvo supratus, negu p. Skliutas, kuris vietomis, kur buvo ytin gera proga pasirodyti, šliaužte prašliaužė. Gražiai išrodė p. P. Skricks, kaip jaunas oficerius, ir gerai vaidino Zigmonto (Liudmilės numyltino) rolėje. Tiesa, iš pradžių truputį nervavosi ir mimika neparodė tos didelės ir karštos meilės, kurią sugrįžęs iš kariuomenės žodžiais pasakojo savo mylimajai Liudmili. Bet paskui tą nedrąsumą prašalino ir iki pabaigos naturaliai jaukėsi. —s.

S. L. A. KP. PRAKALBOS.

Pareitos nedėlios vakare, Lietuvos svetainėje, įvyko S. L.A. 57 kuopos parengtos prakalbos ir koncertas. Kalbėjo teisių studentė Z. Puišutė iš Bostono. Pirmam atvėjy p-lė Puišutė plačiai papasakojo, ką reiškia 1 diena gegužės, — kaip į ją žiūri šios šalies mokyklos, kurios tą dieną rengia įvairias programos, kaip į ją žiūri kaikiurių tikėjimų sekėjai ir, pagaliaus, kaip į ją žiūri darbininkai. Prakalbą buvo rimta ir nuosekli.

Antram atvėjy trumpai paaiškino apie tai, kokią naują turi lietuviai priklausydami prie didžiausios amerikiečių lietuvių organizacijos — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, apie Worcesterio lietuvių darbuotę, o antgalo ragino vietos lietuvius naudotis S.L.A. 57 kp. įkurtu viešu knygynu ir šviestis.

Po p-lės Puišutės prakalbos buvo koncertas. Padainavo po porą dainelių p. P. Skricks, p-lės J. Mitrikaitė ir M. Montviluotė (duetas) ir "Aušrelės" vyrų oketetas.

Kaip prakalba, taip ir koncertas padarė ant žmonių gerą įspūdį. Žmonių prisirinko tiek daug, jog nekurie nebegavo sėdynių ir per visą vakarą turėjo stovėti.

RENGIASI VAIDINTI "SALOMĖJĄ."

Laikytame 16 d. balandžio "Birutės" Draugijos susirinkime, apsvačius draugijos reikalus, prieita prienaujų įnešimui ir nutarta dar prieš vasaros karščius surengti teatrą. Nutarta statyti anglų rašytojo Oscar'o Wilde veikalą "Solomėja", kuris yra išverstas į lietuvių kalbą. Šis veikalas yra labai įdomus ir pilnai užganėdins Worcesterio lietuvius. Be to reikia pasakyti, kad aktorai vadovaujamoms rolėms vaidinti bus kviečiami iš kitur.

PRIPAŽINO 44 VALANDŲ SAVAITĘ.

Worcesterio tipografiškos unijos viršininkai pranešė, jog pastaromis dienomis beveik visos vietos spaustuvės, kuriose dirba unijistai darbininkai, pasirašė kontraktą, kuriuo pripažįsta 44-rių val. savaitę.

PERBRANGI KELIONĖ. Vietos gyventojas Charles O. Johnson užvedė bylą aukščiausiajam teisme prieš

Pullman Co., nes jo kelionė 8 d. sausio naktį atsiėjusi jam per daug brangi.

Jis sako, jog jam bemięgant kažkas paėmė jo brulotą, kuriame buvo laikrodėlis, retezėlis, kišeninis peilukas ir \$70.00 pinigais.

"GIRIŲ KARALAITĖ" SCENOJE.

Ateihantį nedėdienį, 8 d. Gegužės (May), Lietuvių Svetainėje, 29 Endicott g-vė, kaip 7:30 val. vakare, "Žiburėlis" stato scenoje 3-jų veiksmių dramą "Girių Karalaitė", kurios užduotį išpildys "Žiburėlio" mokyklos mokiniai—berniukai ir mergaitės **Kviečia Rengėjai.**

IŠVAŽIAVO LIETUVON.

Per "Amerikos Lietuvis" agenturą pereitą savaitę išvažiavo iš Worcesterio laivu "New Amsterdam" sekanti:

- 1) Jurgis Plutukis, 2) Anelė Plutukienė, 3) Marė Plutukaitė, 4) Domicelė Plutukaitė, 5) Antanas Zuzevičia, 6) Emilija Zuzevičienė, 7) Juozas Zuzevičia, 8) Ona Zuzevičiūtė, 9) Amelija Zuzevičiūtė, 10) Ad. Truncė, 11) Katrė Truncienė, 12) Petras Trunca, 13) Jokubas Bublīs, 14) Marijona Bublīnė, 15) Alena Bublītė, 16) Jonas Šarkus, 17) Petras Skliutas, 18) Jonė Skliutienė, 19) Alena Skliutukė, 20) Rožė Skliutukė, 21) Petras Skliutas, 22) Pranas Žinkas, 23) Katrė Žinkienė, 24) Ona Žinkutė, 25) Kat. Žinkutė, 26) Anelė Žinkutė, 27) Jonas Bagdanavičius, 28) Ona Bagdanavičienė, 29) Jonas Bagdanavičia, 30) Stasys Bagdanavičia, 31) A. Vebliuskas, 32) Pranas Kulka, 33) Pranas Jankauskas, 34) Marijona Jankauskienė, 36) Jonas Vaška, 37) Jieva Vaškienė.

Išvažiuoja šią savaitę su laivu "Lapland" sekanti Worcesteriečiai:

- 1) Petras Malauskas, 2) Juozas Naujokas, 3) Jurgis Streimikis, 4) Kazys Stalnis, 5) Amilija Stalnionienė, 6) Petras Žinkauskas, 7) Pranas Žukauskas, 8) Juozas Žukauskas, 9) Antanas Bakutis, 10) Domicelė Bakutienė, 11) Antosė Bakutaitė, 12) Benediktas Bakutis, 13) Antanas Bakutis, 14) Kazys Žemaitis, 15) Jonas Rukštelis, 16) Vincas Čiras, 17) Juozas Čironskas, 18) Antanas Vaičiulionis, 19) Salomėja Vaičiulionienė, 20) Bronė Vaičiulionūtė, 21) Ona Vaičiulionūtė, 22) Kazys Šalvėnis, 23) Povilas Žitkevičia, 24) Elzbieta Žitkevičienė, 25) Kazys Žitkevičia, 26) Povilas Žitkevičia, 27) Pranė Žitkevičiūtė, 28) Antanas Bučinskis, 29) Marijona Bučinskienė, 30) Liudvikas Bučinskis, 31) Stasys Bučinskis, 32) Vincas Mankauskas, 33) Leukadija Bankauskienė, 34) Vincas Mankauskas, 35) Aldona Mankauskaitė, 36) Aleks. Kaminskas, 37) Marijona Kaminskienė, 38) Juozas Kaminskas, 39) Karolina Kaminskaitė, 40) Jokubas Malevičius, 41) Jonas Vasiunas, 42) Alena Vasiunienė, 43) Česlava Vasiuniukė, 44) Jonė Vasiuniukė, 45) Juozas Samauskas, 46) Mo-

tiesiog talkininkams. Jis taip pat išreiškė Amerikos valdžios troškimą, kad "šis gyvas klausimas" būtų greitai išspręstas.

FRANCUZŲ KARIUOMENĖ TRAUKIA Į RUHR SRITĮ.

Francuzų Militarinė Buvainė, Mayence, Vokietija, 2 d. gegužės. — Associated Press pranešimu, viena divizija juodųjų Moroko pėstininkų ir viena divizija raitelių, gen. Simon'o komanduo-jama, susėdo į 15 traukinių ir šį vakarą iškeliavo į Ruhr'ą. Jie atvyks į Dues-seldorfą utarninko rytą.

PRIEMIMAS KNOX'O REZOLIUCIJOS.

Berlynas.—Vokiečių Spauda nelabai džiaugiasi iš to, kad Suvienytų Valstijų Senatą priėmė Knox'o rezoliuciją, kuria paskelbiama taika su Vokietija. Laikraščiai persergsti žmones, kad jie nedėtų per daug vilties ant Amerikos. "Deutsche Zeitung" sako, jog busiančioji taika su Amerika "apvils visus tuos, kurie laukia tikrai sandarios ir lygios taikos, parentos teisingumo pamatais."

Londonas.—Talkininkų aukščiausioji taryba 3 d. gegužės nutarė kviesti Suvienytas Valstijas, kad jos prišistų savo atstovą, kuris dalyvaūtų, kaip narys, aukščiausioj taryboj ir atstovautų jas kontribucijų komisijoj ir ambasadorių taryboj.

PERŠOVĖ SAVE DELTO, KAD ATSIŠAKĖ SU JA APSIVESTI.

Ella Scampini, 18 metų amžiaus, 5 Rondeau court, guli dabar mjesto lignonbuty su kulkos žaizda krutinėje. Ji peršovė save delto, kad Angelo Graetlno, 180 Norfolk St., neturėdamas kiek reikia pinigų, atsisakė su ja apsivesti.

YPATINGAS PRANEŠIMAS WORCESTERIO DRAUGIJOMS.

Gerbiamos Draugijos! — Is atsiubvusio susirinkimo balandžio 24 d. Demonstracijos ir protesto apvaiščiojimo dienos, bet nekuri draugijos visai nedalyvavo juų pirminkai, mums nežinoma del kokių priežasčių. Lajškas is Lietuvos tapo skaitytas nuo Apsaugos Komiteto taip-gi nuo Mesijos. Visi aiškiai suprantam padėka už priimtus pinigus nuo Worcesterio Lietuvių. Dar keletas draugijų bei klibų nėra atlikę savo pažadėjimų arba neįmokėję paskirtų mokesčių, del tos dienos panežė išlaidu, laikas ispildyti nutarimai ir užsimokėti demonstracijos iždininkui: Juozas Glavickas, 91 Ward st. Worcester, nevilniaus 28 d. gegužio, o 29 d. šio mėnesio bus laikytas susirinkimas po 12 val. pobazyntinē svetainē, o kurios draugijos neuzėsi, mokesjot, tai bent ant mineto susirinkimo užsimokėkite ir bus užbaigtas darbas.

P. Milius, pirm., J. Glavickas, iždin. (18—19)

Iš Visur.**HUGHES PASIUNTĖ DR. SIMONSIŲ ŠALTĄ ATSAKYMĄ.**

Washingtonas. — Vokiečių kontrpasialiumai kontribucijų reikalė ypa nepriimtinių, kaip pamatas svarstymui, pareiškė valstybės sekretorius Hughes savo ūotoj, pasiūstoj Dr. Simonsui, vokiečių užsienų reikalų ministrui.

Tuo pačiu kartu valstybės sekretorius ragina vokiečių valdžią patiekti naujų pasiulyimų ir pasiūsti juos

Arti Millbury st. Naujas 3-jų tenementų namas, visi įtaisymai. Kaina \$10,500, įmokėti \$2,500.

DU GERI NAMAI, PATOĖJOJE VIETOJE, DIDELIS LOTAS, KAINA \$12,000.

Pelningas namas. 4 tenementai, randų pareina \$1,224 į metus. Kaina \$9,800, įmokėti \$1,500.

Arti Harlem St. 3-jų tenementų namas, didelis lotas. Kaina \$4,600. Lengvos išlygos.

15 akrų farma arti Worcesterio, prie pat miestelio, arti bažnyčios ir mokyklos. Didelis, gražus sodas, lygus laukai, užtekčiai miško. Parsiduoda su gyvuliais ir padarais. Kaina \$5,500, įmokėti \$2,000.

50 akrų farma, arti Spencer, Mass. 20 akrų dirbamos, 30 akrų ganyklos ir miško. Kaina \$3,500, įmokėti pusę.

200 akrų farma, derlingi ir lygus laukai, geros ganyklos. Kaina \$4,000, lengvos išlygos.

A. BLAZYS, 15 Millbury st. Worcester, Mass.

PARSIDUODA VISI namų rakin-dai, kas ką nori, gali pirkti atskirium, patalus, pečius, ir kitus visokių daiktus, parduodam pigiai. Atsišaukite greitai po adresu: PETRAS ZALENAKAS, 6 Clarkson st. Imos lubos, Worcester.

ATYDA! Parsiduoda 60 akierių geros žemės su geria, kur buvo kada pirka del lietuviškų kapinių, netoli miesto. Del informacijų kreipkitės pas JUOZAS JABLONSKAS, 2 Temple Terrace, Worcester, Mass.

KVIEČIA SUV. VALST. PASIŪSTI SAVO ATSTOVĄ.

Londonas. — Talkininkų aukščiausioji taryba 3 d. gegužės nutarė kviesti Suvienytas Valstijas, kad jos prišistų savo atstovą, kuris dalyvaūtų, kaip narys, aukščiausioj taryboj ir atstovautų jas kontribucijų komisijoj ir ambasadorių taryboj.

PIRKITE LIETUVOS LAISVĖS PASKOLOS BONUS.

Aš Jedygya Balkuniēnė, pajieskau savo seserės, Karusios Duducitės, po vyru, Ruzenieju, paeina is Vilniaus rdybos, Traku apskr., Vabalninku vals., Uzerpasiu kaimo. Meldziu atsiiaukti į sekanti adresa, nes turiu labai svarbu reikala.

Jedygya Balkuniēnė, 36 Cook st., Ashley, Pa.

Pajieskau brolio, Juozo Vitarto, paeina is Rasenių apskr., Skardvilės valsė. Girdėjau, gyvena Washingtone. Jeigu kas apie jį ka žino arba jis pats, meldziu atsiiaukti į sekanti adresas:

Frank Wittarta, 189 Tappan St., Kearney, N. J.

Pajieskau Alfoną Laurinaitį, paeina is Smilgu miesto, panevežio apskr. is Lietuvos atvažiavo į Philadelphia, Pa., o dabar nežinau kur jis randasi. Meldziu kas apie jį ka žino arba jis pats atsiiaukti. Turiu labai svarbu reikala.

S. Puskepalis, 2334 Orthodox st., Philadelphia, Pa.

Pajieskau savo pusseserės, Onos Brazleikaitės. Girdėjau gyvena Norwood, Mass. Malonėkite, kas apie jį ka žino arba jį pati atsiiaukti šiuomi adresas:

Joseph Petkus, 15 Millbury st. Worcester, Mass.

REIKALAUJAM KAMBARIO. Ženota jauna pora, be vaiku, jiesko gero kambario, pageidauja netoli Vernon Squaro. Kas turite, atsiiaukite. A. V., 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

PARDAVIMAI:

PARSIDUODA automobilis "Empire" isdirbystės, 1917 modelis. Puiki mašina, geras pentas ir taip gerioje padetyje. Parsiduoda pigiai. Galima matyti bile kada.

JOSEPH GALECKA, BOX 62, North Brookfield, Mass. (18—19)

REIKALAUJAM KAMBARIO. Ženota jauna pora, be vaiku, jiesko gero kambario, pageidauja netoli Vernon Squaro. Kas turite, atsiiaukite. A. V., 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

PARDAVIMAI:

PARSIDUODA automobilis "Empire" isdirbystės, 1917 modelis. Puiki mašina, geras pentas ir taip gerioje padetyje. Parsiduoda pigiai. Galima matyti bile kada.

JOSEPH GALECKA, BOX 62, North Brookfield, Mass. (18—19)

REIKALAUJAM KAMBARIO. Ženota jauna pora, be vaiku, jiesko gero kambario, pageidauja netoli Vernon Squaro. Kas turite, atsiiaukite. A. V., 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

PARDAVIMAI:

PARSIDUODA automobilis "Empire" isdirbystės, 1917 modelis. Puiki mašina, geras pentas ir taip gerioje padetyje. Parsiduoda pigiai. Galima matyti bile kada.

JOSEPH GALECKA, BOX 62, North Brookfield, Mass. (18—19)

REIKALAUJAM KAMBARIO. Ženota jauna pora, be vaiku, jiesko gero kambario, pageidauja netoli Vernon Squaro. Kas turite, atsiiaukite. A. V., 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

PARDAVIMAI:

PARSIDUODA automobilis "Empire" isdirbystės, 1917 modelis. Puiki mašina, geras pentas ir taip gerioje padetyje. Parsiduoda pigiai. Galima matyti bile kada.

JOSEPH GALECKA, BOX 62, North Brookfield, Mass. (18—19)

REIKALAUJAM KAMBARIO. Ženota jauna pora, be vaiku, jiesko gero kambario, pageidauja netoli Vernon Squaro. Kas turite, atsiiaukite. A. V., 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

PARDAVIMAI:

PARSIDUODA automobilis "Empire" isdirbystės, 1917 modelis. Puiki mašina, geras pentas ir taip gerioje padetyje. Parsiduoda pigiai. Galima matyti bile kada.

JOSEPH GALECKA, BOX 62, North Brookfield, Mass. (18—19)

REIKALAUJAM KAMBARIO. Ženota jauna pora, be vaiku, jiesko gero kambario, pageidauja netoli Vernon Squaro. Kas turite, atsiiaukite. A. V., 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

PARSIDUODA NAMAI — FARMOS

Arti Millbury st. Naujas 3-jų tenementų namas, visi įtaisymai. Kaina \$10,500, įmokėti \$2,500.

DU GERI NAMAI, PATOĖJOJE VIETOJE, DIDELIS LOTAS, KAINA \$12,000.

Pelningas namas. 4 tenementai, randų pareina \$1,224 į metus. Kaina \$9,800, įmokėti \$1,500.

Arti Harlem St. 3-jų tenementų namas, didelis lotas. Kaina \$4,600. Lengvos išlygos.

15 akrų farma arti Worcesterio, prie pat miestelio, arti bažnyčios ir mokyklos. Didelis, gražus sodas, lygus laukai, užtekčiai miško. Parsiduoda su gyvuliais ir padarais. Kaina \$5,500, įmokėti \$2,000.

50 akrų farma, arti Spencer, Mass. 20 akrų dirbamos, 30 akrų ganyklos ir miško. Kaina \$3,500, įmokėti pusę.

200 akrų farma, derlingi ir lygus laukai, geros ganyklos. Kaina \$4,000, lengvos išlygos.

A. BLAZYS, 15 Millbury st. Worcester, Mass.

PARSIDUODA VISI namų rakin-dai, kas ką nori, gali pirkti atskirium, patalus, pečius, ir kitus visokių daiktus, parduodam pigiai. Atsišaukite greitai po adresu: PETRAS ZALENAKAS, 6 Clarkson st. Imos lubos, Worcester.

ATYDA! Parsiduoda 60 akierių geros žemės su geria, kur buvo kada pirka del lietuviškų kapinių, netoli miesto. Del informacijų kreipkitės pas JUOZAS JABLONSKAS, 2 Temple Terrace, Worcester, Mass.

KVIEČIA SUV. VALST. PASIŪSTI SAVO ATSTOVĄ.

Londonas. — Talkininkų aukščiausioji taryba 3 d. gegužės nutarė kviesti Suvienytas Valstijas, kad jos prišistų savo atstovą, kuris dalyvaūtų, kaip narys, aukščiausioj taryboj ir atstovautų jas kontribucijų komisijoj ir ambasadorių taryboj.

PIRKITE LIETUVOS LAISVĖS PASKOLOS BONUS.

Aš Jedygya Balkuniēnė, pajieskau savo seserės, Karusios Duducitės, po vyru, Ruzenieju, paeina is Vilniaus rdybos, Traku apskr., Vabalninku vals., Uzerpasiu kaimo. Meldziu atsiiaukti į sekanti adresa, nes turiu labai svarbu reikala.

Jedygya Balkuniēnė, 36 Cook st., Ashley, Pa.

Pajieskau brolio, Juozo Vitarto, paeina is Rasenių apskr., Skardvilės valsė. Girdėjau, gyvena Washingtone. Jeigu kas apie jį ka žino arba jis pats, meldziu atsiiaukti į sekanti adresas:

Frank Wittarta, 189 Tappan St., Kearney, N. J.

Pajieskau Alfoną Laurinaitį, paeina is Smilgu miesto, panevežio apskr. is Lietuvos atvažiavo į Philadelphia, Pa., o dabar nežinau kur jis randasi. Meldziu kas apie jį ka žino arba jis pats atsiiaukti. Turiu labai svarbu reikala.

S. Puskepalis, 2334 Orthodox st., Philadelphia, Pa.

Pajieskau savo pusseserės, Onos Brazleikaitės. Girdėjau gyvena Norwood, Mass. Malonėkite, kas apie jį ka žino arba jį pati atsiiaukti šiuomi adresas:

Joseph Petkus, 15 Millbury st. Worcester, Mass.

REIKALAUJAM KAMBARIO. Ženota jauna pora, be vaiku, jiesko gero kambario, pageidauja netoli Vernon Squaro. Kas turite, atsiiaukite. A. V., 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

PARDAVIMAI:

PARSIDUODA automobilis "Empire" isdirbystės, 1917 modelis. Puiki mašina, geras pentas ir taip gerioje padetyje. Parsiduoda pigiai. Galima matyti bile kada.

JOSEPH GALECKA, BOX 62, North Brookfield, Mass. (18—19)

REIKALAUJAM KAMBARIO. Ženota jauna pora, be vaiku, jiesko gero kambario, pageidauja netoli Vernon Squaro. Kas turite, atsiiaukite. A. V., 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

PARDAVIMAI:

PARSIDUODA automobilis "Empire" isdirbystės, 1917 modelis. Puiki mašina, geras pentas ir taip gerioje padetyje. Parsiduoda pigiai. Galima matyti bile kada.

JOSEPH GALECKA, BOX 62, North Brookfield, Mass. (18—19)

REIKALAUJAM KAMBARIO. Ženota jauna pora, be vaiku, jiesko gero kambario, pageidauja netoli Vernon Squaro. Kas turite, atsiiaukite. A. V., 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

PARDAVIMAI:

PARSIDUODA automobilis "Empire" isdirbystės, 1917 modelis. Puiki mašina, geras pentas ir taip gerioje padetyje. Parsiduoda pigiai. Galima matyti bile kada.

JOSEPH GALECKA, BOX 62, North Brookfield, Mass. (18—19)

REIKALAUJAM KAMBARIO. Ženota jauna pora, be vaiku, jiesko gero kambario, pageidauja netoli Vernon Squaro. Kas turite, atsiiaukite. A. V., 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

PARDAVIMAI:

PARSIDUODA automobilis "Empire" isdirbystės, 1917 modelis. Puiki mašina, geras pentas ir taip gerioje padetyje. Parsiduoda pigiai. Galima matyti bile kada.

JOSEPH GALECKA, BOX 62, North Brookfield, Mass. (18—19)

REIKALAUJAM KAMBARIO. Ženota jauna pora, be vaiku, jiesko gero kambario, pageidauja netoli Vernon Squaro. Kas turite, atsiiaukite. A. V., 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

PARDAVIMAI:

PARSIDUODA automobilis "Empire" isdirbystės, 1917 modelis. Puiki mašina, geras pentas ir taip gerioje padetyje. Parsiduoda pigiai. Galima matyti bile kada.

JOSEPH GALECKA, BOX 62, North Brookfield, Mass. (18—19)

REIKALAUJAM KAMBARIO. Ženota jauna pora, be vaiku, jiesko gero kambario, pageidauja netoli Vernon Squaro. Kas turite, atsiiaukite. A. V., 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

PARSIDUODA automobilis "Empire" isdirbystės, 1917 modelis. Puiki mašina, geras pentas ir taip ger